Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

17 МАРТ 1967 й. 2-йил чиқиши. ЖУМА. № 64 (219). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ҚИММАТЛИ ТАКЛИФЛАР

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Тошкент тўқимачилик комбинатининг азаматлари тежамкорликка катта эътибор бермоқдалар. Бу борада комбинат 2-тўқув фабрикаси 2-цехи смена аъзолари ҳам улкан марраларни белгилашган. Улар маҳсулотни ҳамма турлари бўйича сифатли тўқиб чиқариш, йиллик планни муддатидан илгари, 30 октябргача бажариш ва планга қўшимча 50 минг метр газлама тўқиб бериш мақсадида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётирлар.

А. И. Сурандеев, Х. Гафанов бошлиқ 34, 35-комплектдагилар планга қўшимча 13 минг метр газлама тўқиб бериш ҳамда 600 сўмлик ёрдамчи материалларни тежаб қолишга аҳд қилганлар.

Комбинат ишчи, хизматчиларидан тежамкорлик ҳақида, агрегатларни такомиллаштириш тўғрисида қимматли таклифлар тушмоқда. Биринчи йигирув фабрикасининг танда йигириш цехи слесари Усмон Эргашевнинг таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилса, яхши самара беради. Гап шундаки, ПК—100 маркали машиналарда ишлатиладиган найчалар унча такомиллашмаган экан. Бу нарса ипнинг ёмон ўралишига, кўплаб маҳсулотнинг чиқиндига чиқиб кетишига олиб келарди. Эргашев эса бу найчаларни бир мунча ўзгартиришни айтди. Унинг таклифи синаб кўрилганида яхши самара берди: маҳсулотнинг чиқиндига чиқиб кетиши анча камайишига ишонч ҳосил қилинди. Биргина шу таклифдан йилига 8 ярим минг сўм иқтисод қилиниши мумкин.

Учинчи фабриканинг слесари Д. Қосимовнинг таклифи бир йилда 800 сўм маблағни тежаш имконини беради. У таров машинасининг бош барабанида ишлатиладиган подшипник конструкциясини ўзгартиришни таклиф этди.

Иккинчи йигирув фабрикасининг электромонтёри Б. А. Судневнинг таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилганида тараш барабанларининг планкаларини ремонт қилиш ва пайвандлаш ишлари тезлашади ҳамда шу процесс учун кетадиган вақт тежалади, натижада фабрика бир йилда 350 сўмни иқтисод қилиши мумкин.

Текширувчи ремонтчи С. Конеев, электр бўлимининг мастери Н. Юсупов, ремонт бўлимининг мастери Н. Пудеевларнинг таклифлари ҳам давлатнинг кўплаб маблағини тежашга, агрегатларнинг яхши ишлаши, маҳсулотларнинг сифатли бўлишига имкон беради. Шунга ўхшаш қимматли таклифлардан шу кунгача 200 дан ортиғи комбинат корхоналарида ўтказилаётган тежамкорлик кўригига тавсия этилди. Шубҳасиз, улар яхши самара беради.

ҚУРУВЧИЛАР ДЎСТЛИГИ

Янги Тошкентни барпо этишга киришилган биринчи кундан бошлабоқ санитария-техника монтаж бригадалари ўзаро дўстлашиб қолдилар. Улар ишда ҳам, дам олишда ҳам доимо бир-бирларидан хабардор бўлиб турадилар.

Бу бригадаларнинг биринчисига Ўзбекистон Давлат санитария-техника монтаж бошқармасига қарашли Коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи Султон Содиқов, иккинчисига эса Львов қурилиш поездининг санитария-техника монтаж бригадасининг бошлиғи Степан Ливиненко раҳбарлик қиляпти.

Бригадалардаги дўстлик ўзаро тажриба алмашиш, санитария-техника тармоқларида ва объектлардаги ишларни ташкил қилишдаги янгиликларни ўртоқлашишга асосланган.

Ўзбеклар бригадаси Ғафур Ғулом номли кўчада бунёд этилган бинода водопровод ва газ қувурларини монтаж қилишга киришди. Бу ерга С. Литвиненко бригадаси етиб келди. Улар қурилишга ёрдам бериш билан бирга, ўз тажрибаларини ҳам ўргатдилар.

Султон Содиқов ҳам ўз навбатида дўстининг бригадасига бориб, ички ва ташқи канализация ўтказишда ҳамда бригада аъзолари ўртасида ишни комплекс асосда олиб бориш ҳақида қимматли маслаҳатлар берди. Натижада львовликлар бригадаси мўлжалланган монтаж ишларини муддатидан илгари сифатли бажариш билан бирга, вақтдан ҳам ютдилар.

Тушки овқат пайтида бригада ишчилари ўртасида навбатдаги ишлар ҳақида қизғин суҳбат борарди. Дўстлари эришган ютуқлар уларни қувонтирарди. Львовликлар бригадаси бугун Б-13 кварталида тугалланган канализация ишларини аъло баҳода топширдилар. Бу хуш хабардан С. Содиқов бригадаси аъзолари ҳам чексиз қувондилар.

ПОЙТАХТ ЯНГИЛИКЛАРИ

КУЛИНАРИЯ МАГАЗИНИ

Куйбишев район ошхоналар тресги Карл Маркс кўчасида таом масаллиқлари ва ярим тайёр масаллиқлар сотадиган янги магазин очди.

«ЖОНЛИ ХАТ» СТУДИЯСИ

Ленин комсомоли номли кўлда «Жонли хат» студияси иш бошлади.

Қариндош-уруғлар, ёру биродарларга юмшоқ пластмассадан ишланган кичик грампластинкаларга овозни ёздириб хоҳлаган адресингизга жўнатишингиз мумкин. Уни олган киши грампластинкани радиолага қўйиб товушингизни эшитади.

ТАШАББУС ҚЎЛ КЕЛДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия ва ўсимлик моддалари химияси институти ходимлари орасида фан ва техникага оид, янги бадиий, ҳужжатли ва хроникал киноленталарни томоша қилиш мумкин бўлган кинолекторий ташкил қилиш фикри туғилди. Коллектив шу мақсадни амалга оширишга киришди.

Институт ходимлари бу ишда ёрдам беришни сўраб қўшнилари — «Дўстлик» кинотеатри маъмуриятига мурожаат қилдилар. Дўстларига ёндошган кино хизматчилари орадан бир неча кун ўтгач, «кинопередвижка» аппарати ортилган машинани институт биноси ёнида тўхтатдилар. Дўстлар кимёгарларга барча керакли асбоб-ускуналарни ҳам етказиб бердилар.

Шундай қилиб, кичик кино зал ҳам ускуналанди. Бу залда «Дўстлик» кинотеатрининг механиклари ҳар ҳафтада турли хил кинофильмларни намойиш қилмоқдалар. Химикларнинг бу ташаббусини пойтахтдаги бошқа институтлар ҳам ўзларида амалга оширсалар яхши бўлади.

Қардош Молдавиянинг «Кишеневстрой» тресги бинокорлари Чилонзордаги дўстлик микрорайонида молдаван кварталини бунёд этмоқдалар. Улар бу ерда турар-жой бинолари қуриш билан бирга болалар муассасаларини ҳам қурмоқдалар.

Суратда: бир группа молдаван қурувчи механизаторларидан — (чапдан ўнгга) Ю. Калинин, В. Гугуман, ва К. Топиновлар.

М. Нуриддинов фотоси

ТЕЛЕФОНДА ЖИТОМИР

Бугун телефон симлари Ўзбек Давлат филармониясини Украинанинг Житомир шаҳри билан боғлади. У ердан ўзбек ашула ва рақс ансамблининг гастроллари муваффақият билан бошланганлигини хабар қилишди.

Украина республикаси бўйлаб давом этаётган гастролда ўзбек раққосалари ва хонандалари томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқдалар. Санъаткорлар Львов, Ужгород, Винница шаҳарларида ўнлаб концертлар беришди. Улар Николаев, Одесса, Херсон, Запорожье шаҳарларининг томошабинлари ҳузурида ҳам бўладилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» саҳифаларида

⊙ **ДЕМОКРАТИЯМИЗ ТАНТАНАСИ.** Газета 1962 йил 12 март якшанба куни Россия федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Молдавия, Латвия, Тожикистон ва Туркманистон иттифоқдош республикаларда Олий Советларга бўлиб ўтган сайлов якунлари ҳамда Ўзбекистон ССР Меҳнаткашлар депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига ўтказилган сайлов якунлари тўғрисидаги ахборотни эълон қилган.

⊙ 16 мартда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг студентлари ва ўқитувчилари қаҳрамон Вьетнам халқининг мардона кураши билан бирдам эканликларини яна бир марта изҳор этмоқ учун митингга тўпландилар. Тошкент тўқимачилик институтида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари ҳам Америка империалистларининг агрессия ҳаракатларига қарши норозилик билдирдилар.

БАЙРУТГА

Бугун Ўзбекистон ёзувчилар Союзи правлениеси Ливаннинг пойтахти — Байрутга китоблар стендини юборди.

Экспонатлар орасида турк ёзувчиси Азиз Несиннинг юмористик ҳикоялар тўплами, япон ёзувчиси Томоэ Ямасиронинг «Аравакаш қўшиғи», афғон ёзувчиси Соҳиб Жамолнинг «Гули сиёҳ» романи ҳамда Покистон, Африка, БАР, Монголия, Бирма, Ҳиндистон ёзувчиларининг ҳикоялари ва эртаклари тўпламлари бор. Бу китоблар Тошкентда ўзбек тилида чиройли безакларда нашр этилган.

Стенддан чет эл ёзувчиларининг Тошкентда бўлишига доир фото ҳужжатлар ҳам ўрин олади.

Бу стенд шу йилнинг 25 мартида Байрутда очиладиган навбатдаги ёзувчилар конференциясида намойиш қилинади.

ҲАЁТГА ЙЎЛЛАНМА

Пойтахтаги медицина билим юрти энг кекса ўқув юртларидан бири ҳисобланади. У ўзининг 40-баҳорини яқиндагина фойдаланишга топширилган янги тўрт қаватли бинода нишонлади.

Ҳозирги кунда унинг акушерлар, катталар болалар ҳамшираси фельдшер-лаборант тайёрлаш бўлимларидан 1350 ўқувчи таълим олмоқда. Шулардан акушер бўлимининг 95 студенти билим юртининг юбилейи кунларида диплом олдилар. Ҳаётга йўлланма олган: С. Мирзабоева, Д. Қодирова, З. Кунсултонова, З. Раимбердиева, Р. Жабборова, Н. Сафарова каби ўнлаб қизлар ўзлари туғилиб ўсган Сирдарё, Хоразм, Сурхондарё, Бухоро областларида ва Қорақалпоғистонда ишлашга борадилар.

М. Одилхонова, М. Ниёзова, Ҳ. Шокирова ва бошқалар Тошкентнинг янги массивларида ва Сергелида очилган медицина муассасаларида ишлаш истагини билдирдилар.

ЎҚУВЧИЛАР ЛЕКТОРИЙСИДА

Мактабларнинг юқори синф ўқувчилари учун Я. М. Свердлов номли концерт залида ташкил қилинган музикали лекторийнинг навбатдаги концерт-лекцияси «В. И. Ленин образи музикада ва поэзияда» мавзуда ўтди.

Лектор — музикашунос Тавур Жумаев шу ҳақда йиғилганларга қизиқарли ва мазмунли қилиб гапириб берди.

ЯНА БИР ОТА-ОНАЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

«Ўзбекистон» маҳалласи чойхонаси ҳар кундагидан гавжум. Бу ерга маҳалланинг кекса отахонлари, кўп болали оналар ва турли касб эгалари тўпланишган. Бугунги суҳбат «Мактаб ва оила» ҳақида бўлганлиги учун бўлса керак, то лектор келгунча ота-оналарнинг ўзаро мунозараси бола тарбиясига қаратилди.

Минбарда ўқитувчилар малакасини ошириш институти ходимларидан А. Обидов, А. Маҳмудов, С. Исломовлар пайдо бўлишди. Тема эълон қилинди:

«Мактаб ва оила». Ўртоқ Обидов томонидан ўқилган лекция мазмундорлиги, ҳаётийлиги, тилининг соддалиги билан ҳаммани қойил қолдирди. Лекциядан сўнг маҳаллани оталиққа олган институтнинг техника воситалари кабинети ходимларидан С. Маҳмудов, О. Содиқовлар бола тарбиясига алоқадор фильм қўйиб бердилар. Ота-оналар ўртасида ўтказилган лекция тингловчиларда жуда катта таассурот қолдирди.

Дарҳақиқат ҳаётга яқин, таъсирчан суҳбат ҳамиша тингловчиларда катта таассурот қолдиради ва у узоқ вақт хотирада сақланади. Ана шуларни ҳисобга олиб, ўқитувчилар малакасини ошириш институти ректорати Тошкент шаҳар Октябрь районининг энг чекка маҳаллаларидан бири — «Ўзбекистон» маҳалласида ҳам ота-оналар университети ташкил этди. Институт ходимлари навбатма-навбат бориб, маҳалла аҳолиси ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказиб турадилар.

«ГУЛЛАР ЎЛКАСИ»

Баҳорнинг илк кунларида атр гул очилиб турганини кўргингиз келса шаҳар Ижроия Комитетига қарашли ободонлаштириш бошқармасининг 1200 квадрат метр майдонни эгаллаган гулхонасига марҳамат қилинг. У ердаги гуллар чаманини кўриб баҳридилингиз очилади.

Гулхонанинг меҳнатсевар ишчилари шаҳримизни гулзорга айлантириш йўлида тинмай меҳнат қиляптилар. Бошқарманинг парник хўжаликларида етиштирилган кўп йиллик виола гулларининг ўн беш минг тупи пойтахт кўчалари, хиёбонлари, маданият ва истироҳат боғларини безаш учун бугун жойларга жўнатилмоқда. Гулнинг бу нави шу ойда очилади.

Петуния, антрия, вербина, астра, салвия, ромашка каби гулларнинг 80 минг тупи ҳам шаҳар гулзорларининг кўрки бўлади. Гилам гуллар турларидан ҳам саксон минг туп етиштирилган.

МАҲОРАТ ҲАҚИДА МУНОЗАРА

Бугун Тошкент хроникал-ҳужжатли фильмлар студиясида маҳорат ҳақида қизғин мунозара бўлди. Мунозарада Тошкентга ижодий тажриба алмашиш мақсадида келган «Леннаучфильм» студиясининг ижодкорлари қатнашдилар.

Шу студия директори В. Е. Потанович, бош редактор В. А. Суслов, оператор А. А. Климов, кинорежиссёр С. С. Миллер сўзга чиқиб, ўзбек ҳужжатли фильмларини суратга олишда эришилган ижодий муваффақиятлар ҳақида гапирдилар.

Ленинградлик кинематографчиларга «Зилзила», «Афғонистон» каби фильмлар кўрсатилди. Айни вақтда ленинградлик дўстларнинг «Шубҳалику, лекин исбот», «Горькийнинг дўсти Андреева», «Шоир ва революция», «Йўлдаги қўшиқ». «Қуёшли шаҳар» сингари янги ҳужжатли фильмлари намойиш қилинди.

Учрашувда ҳар икки студия вакиллари Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейига бағишлаб суратга олинаётган фильмлар ҳақида гапириб бердилар.

ПОЛИГРАФЧИЛАР КОНКУРСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти матбаа цехида китоблар ва журналларни энг яхши нусхада намунали қилиб босиб чиқариш юзасидан ўтказилган конкурс икки ой давом этди. Конкурс Совет давлатининг 50 йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилди. Конкурс ўз олдига аълочи матбаатчилар, стереотипчи, механик-наладкачиларни аниқлашни мақсад қилиб қўйган эди.

Бу конкурсда 150 дан ортиқ полиграфчилар иштирок этдилар. Бу тадбирнинг ўтказилиши илғор технология процессларини кенг жорий этишга имкон берди. Масалан, конкурс бўлиб ўтган давр мобайнида рангли ва бошқа ҳил суратларни босиб чиқаришда клишелар учун бир неча хил химиявий моддалар қўлланиш ишлаб чиқаришдан мустаҳкам ўрин олди. Янги модданинг ишлаб чиқаришга тадбиқ этилиши маҳсулотнинг сифатини яхшилаш билан бирга, клишенинг чидамлилигини беш минг нусхага оширди.

Конкурс жюриси энг пешқадам бригадаларнинг аъзоларига, турли рангларда китоб журналлар босиб чиқараган матбаачиларга биринчи даражали диплом тақдим этди. Мукофотланганлар орасида А. Хатулин, Н. Хоменко, П. Карасрилудис, К. Мустафоевлар бор. Ю. Баҳодиров ва Г. Михлинлар биринчи даражали диплом ва оширилган ойлик олишга муваффақ бўлдилар.

Матбаачилардан И. Видонов, Т. Йўлдошев, К. Иванов, В. Александров, Юсупов ва гальванотипчи С. Гутерманларга иккинчи, учинчи даражали дипломлар, шунингдек пул мукофотлари топширилди.

Матбаа цехининг Ҳакимов, Тожибоев, Ли Дон, Алимова, Ғиёсов каби 25 дан ортиқ ишчилари рағбатлантирилди.

Чеҳрасидан нур ёғилиб турган бу қиз Тошкент ГРЭСи бошқармаси блок шитасининг навбатчиси инженер Муқаддам Мансуровадир.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотолари.

ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

Республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига қарашли 3-автомобиль комбинатининг аҳил коллективи Совет давлатининг 50 йиллик юбилейини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан кутиб олмоқда. Давлат план топшириқлари йил бошидан буён ҳамма кўрчсаткичлари бўйича муттасил ошириб бажарилмоқда.

Ўзаро социалистик мусобақада М. Аванесов бошчилик қилаётган 4-автоколонна авангардликни қўлдан бермаяпти. Бу колонна коллективи юкларни марказлаштирилган усулда ташишни ташкил этиб, сут-қатиқ маҳсулотларини кечаю-кундуз ташиш билан белгиланган ойлик топшириқларни 110 процентдан адо этмоқда.

Автомобиль комбинатининг юк ташувчи коллективи ўн бир ойлик юк ташиш план топшириғини 7 ноябрда бажаришга аҳд қилди.

ГУЛ ОШИҚЛАРИ

Вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институтининг ишчан коллективи институт ҳовлисини боғ қилиб юборди. Институтнинг 6 гектар турли мевали дарахтлар ва гуллар билан безанган. 2 гектарга яқин ер токзор.

Яқинда институт атрофидаги бўш ётган ерлар текисланиб, 200 туп мевали дарахт ва 200 туп атиргул кўчатлари экилди.

«ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН»

Навоий номли Ўзбек Давлат Академик катта театрининг санъаткорлари яқинда «Спартак» балетини саҳналаштириб томошабинлар олқишига сазовор бўлган эдилар. Шу кунларда улар Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига совға қилиб улуғ мутафаккир шоирнинг «Лайли ва Мажнун» достони асосида яратилган операнинг янги вариантини тайёрладилар.

Уч парда етти кўринишли бу опера кеча томошабинлар диққатига ҳавола қилинди.

Театрнинг бадиий раҳбар ва бош дирижёри, СССР халқ артисти Мухтор Ашрафий бундай деди:

— Биз, санъаткорлар шоир юбилейини муносиб кутиб оламиз. Юбилей кунлари театр залларида шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган стендлар қўйилади.

Йиқилган курашга тўймас

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Кореядаги Америка қўшинларининг собиқ қўмондони генерал Марк Кларк «Юс ньюс энг уорлд рипорт» журнали ходими билан суҳбатда Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни ва ундаги «ҳар қандай ҳарбий нишон»га ҳужум қилишни кучайтириш, шунингдек Хайфон портига юк олиб киришга йўл қўймаслик тўғрисида буйруқ бериш зарур, деди.

Кларк ҳозирги вақтда АҚШ конгресси маслаҳатчиларидан биридир.

«Мен ўйлайманки, деди ана шу урушқоқ генерал,—биз жаҳон жамоатчилиги фикридан ортиқча ташвишланмоқдамиз».

Ҳинд ҳукуматининг қарори

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати Ражастон штатида идора қилишнинг президентлик тартибини жорий этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ички ишлар министри Чаваннинг айтишича, қонун чиқариш мажлисида мутлақ кўпчилик ўрин тўплай олмаганлиги муносабати билан мана шу тадбир кўрилган.

Мақсад — иқтисодий қолоқликни йўқотиш

ДАМАШҚ. «Мамлакатда империалистик таъсирга тўла барҳам бермоқ учун биринчи навбатда иқтисодий қолоқликни тугатмоқ зарур», — деди Сурия бош министри Юсуф Зуайн. Ишлаб чиқариш воситаларини халқ ихтиёрига бериш миллий экономикани империализм ҳукмронлигидан тўла озод этиш йўлида қўйиладиган дастлабки қадамдир, холос. Саноат корхоналарини қуриш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, мамлакат табиий бойликларидан фойдаланиш соҳасидаги яратувчилик ишлари иккинчи қадам бўлмоғи керак, деди бош министр. Ғалаба билан тугаган нефть учун курашдан халқ ўз олдида турган барча вазифаларни бажаришга қодир эканлигига ишонч ҳосил қилди. Шу ғалаба, деди Юсуф Зуайн, меҳнаткаш омманинг социализм йўлидан, миллий экономикани чет эл империалистик монополиялари исканжасидан тўла озод қилиш йўлидан бораётганлигига жаҳон империализми халақит беришга қодир эмаслигини, заифлигини кўрсатди.

Генерал Сухарто сўзи

ПАРИЖ. Индонезия президенти вазифасини адо этувчи генерал Сухарто Индонезия радиоси орқали сўзга чиқиб, Сукарнони «ваколатсиз президент» деб ҳисоблаяжагини айтди.

Генерал Сухарто Индонезия муваққат халқ маслаҳат конгрессининг иш якунлари тўғрисида гапирар экан, конгресс Индонезияда «сиёсий ва бошқа можароларга чек қўйишни мақсад қилиб қўйган» резолюция қабул қилганлигини таъкидлади.

Генерал Сухарто Индонезия губернаторлари кенгашининг очилишида сўзга чиқиб, муваққат халқ маслаҳат конгресси фавқулодда сессиясининг қарорлари оғишмай бажарилмоғи лозим, деди. Янги можаролар чиқишининг олдини олиш мақсадида, Индонезия халқининг бутун куч-қуввати ва бутун эътибори сиёсий масалаларга эмас, балки мамлакат экономикасини ривожлантиришга қаратилмоғи лозим, деб таъкидлади президент лавозимини адо этувчи.

ГАНА РОДЕЗИЯНИ БАЙКОТ ҚИЛИШГА ҚЎШИЛДИ

АККРА. Миллий озодлик кенгашининг бу ерда эълон қилинган декретига мувофиқ Гана Родезияга қарши савдо сотиқни тўхтатиб, чора кўришга расмий равишда қўшилади. Декретни бузган шахсга жарима солинади ёки у қамоққа олинади. Декрет Родезия товарларини Гана кемаларида ташишни ҳам тақиқлайди.

Свазилендда сайлов арафаси

ЛОНДОН. Мбабанада Свазиленд қонун чиқарувчи кенгаши тарқатиб юборилганлиги эълон қилинди, кенгашнинг янги составн 19 — 20 мартда сайланади. Депутатликка номзод кўрсетишнинг охирги муддати 17 мартда тугайди.

Янги конституцияга мувофиқ, Свазиленд аҳолиси қонун чиқарувчи кенгашга 24 депутат сайламоғи лозим. 6 депутатни Свазиленд короли Собхуза II тайинлайди. (ТАСС).

ТРИБУНАЛ ҲУКМИ

ЛОНДОН. Жакартадаги ҳарбий трибунал бригада генерали Супаржони ўлим жазосига ҳукм қилди. У 1965 йил 30 сентябрь воқеаларида қатнашганликда айбланди.

Чилонзорнинг Россия кварталида қардош РСФСРнинг кўпгина шаҳар ва ўлкаларидан келган қурувчилар бунёд этаётган муҳташам бинолар кун сайин кўкка бўй чўзмоқда. Ушбу суратда Куйбишев, Воронеж ва Ярославль бинокорлари кварталидаги янги қурилаётган уйлар акс этган. Бу уйлар яқинда фойдаланиш учун топширилади.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ЯНАДА ЯХШИЛАНАДИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Созетининг «Умумий овқатланишни янада ривожлантириш ва яхшилаш чоралари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида **«Яхши йўлга қўйилган умумий овқатланиш меҳнаткашларнинг дам олиш вақтларини, ўқишларини яхшироқ ташкил этишларига, болаларни тарбиялашга кўпроқ диққат ва эътибор қилишларига имкон беради. Уй шароитида овқат пиширишдан иборат машаққатли меҳнатдан аёлларни озод қилишга ва уларнинг ижтимоий ҳаётдаги ролини оширишга амалда ёрдам беради», дейилган.**

Тошкентда юбилей йилида бу борада қандай тадбирлар амалга оширилади?

Янги Тошкент қурилишларида, шаҳар корхоналари, муассаса ва ташкилотларида меҳнат қилаётган ва олий ўқув юртларида ўқиётган кишиларнинг вақтларини тежаш мақсадида Тошкент шаҳар умумий овқатланиш бошқармаси бу йил катта тадбирларни амалга оширади.

Совет ҳокимияти ярим асрлик тўйи нишонланадиган юбилей йилида пойтахтимизда мавжуд умумий овқатланиш корхоналарининг ишчи-хизматчилари ўз зиммаларига катта мажбурият олдилар. Улар ўн ойлик давлат план-топшириғини 25 октябрда бажаришга аҳд қилдилар. Аҳолига намунали хизмат кўрсатиш билан бирга 1300 дан ортиқ хонадонларга сифатли иссиқ таомлар етказиб берилади. Пландан ташқари 2 миллион бир юз минг сўмлик савдо қилинади.

Юбилей йилида пойтахтимизда янгидан 70 та умумий овқатланиш тармоқлари қурилади. Буларда бир вақтнинг ўзида 5 минг киши овқатланиши мумкин. Иккита таом масаллиқлари ва кулинария масаллиқлари сотадиган магазин, хонадонларга арзонлаштириб иссиқ таомлар сотадиган учта уй ошхонаси қурилади.

Пойтахт районларида Тошкент шаҳар ресторанлар трестига қарашли еттита ресторан-кафе қурилади. Буларда зиёфат йиғилишлари, бал маросимини ўтказиш мумкин бўлган заллар ишлаб туради.

Чуқурсойдаги 2-уйсозлик комбинатида 200 ўринли, Болгар огородидаги трамвай вагон ремонти заводида 100 ўринли, Пайпоқ-трикотаж фабрикасида, Кабель заводида 300 ўринли, Алоқа техникумида 200 ўринли, Киров номли истироҳат боғида 200 ўринли ошхоналар ишчи-хизматчиларга хизмат кўрсатади.

Тошкентнинг олтита районида ошхоналар тресги тузилганлиги муносабати билан ишчи-хизматчилар қатори мактаб ўқувчиларини ҳам мактабда иссиқ таомлар билан таъмин этилишига катта эътибор берилди. Жумладан, янги ўқув йилида Ленин районида учта, Куйбишев районида 7 та, Октябрь районида 7 та ва Чилонзор районида 10 та мактабда мактаб ошхонаси иш бошлайди.

МУНОСИБ СОВҒА

Пойтахтнинг Рисовая кўчасида қад кўтараётган савлатли бино аҳамият-эътибори билан ҳам, қурилиш суръатининг жадал бориши билан ҳам бошқа қурилишлардан фарқ қилади. Сатхи 2600 квадрат метрли қурилиш объектига кираверишда «10 000 тонна ҳажмдаги янги музхона» деган ёзувга кўзингиз тушади. Биринчи қаватдан то бешинчи қаватгача йиғма темир-бетон блоклардан тикланган бу улкан корпус иттифоқдаги энг йирик музхоналардан бири бўлади. Янги музхонанинг совутиш камералари гўшт, тухум ва сутли маҳсулотларни сифатли сақлаб беради.

Қурилиш майдонида 300 га яқин бинокор ва ҳарбий қурувчилар билан гавжум. Улар Октябрь революциясининг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашмоқда.

Ҳозирги замон қурилишида янги иншоотларнинг мустаҳкам ва пишиқ бўлиши кўп жиҳатдан электр пайвандлаш ишининг сифатига боғлиқ, — дейди Е. Юревич ва В. Старчак бошлиқ бригадаларнинг иши сифатини текшираётган монтаж ишлар бўйича прораб В. Савельев. — График бўйича янги музхонани монтажлаш июль ойида ниҳоясига етиши керак эди. Аммо, биз шонли 50 йиллик шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, монтаж ишларини муддатидан уч ой илгари битказиш мажбуриятини олдик. Сўзимизнинг устидан чиқишга бизда ҳамма имконият мавжуд.

Ҳикмат Пўлатов бошлиқ қурувчилар эса иншоотнинг маиший хоналарини қўлдан чиқариб, ҳозир террасанинг иккинчи қаватини битказиб қўйдилар.

—Музхона аслида 1968 йилнинг биринчи кварталида ишга туширилиши керак эди,— дейди қурилиш бош прораби М. С. Мальков. —Ҳимматли қурувчиларимиз объектни юбилей қурилиши, деб эълон қилдилар ва уни Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйингача фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар.

Бу музхона қурувчиларнинг шонли санага муносиб совғасидир.

Б. ҚАҲҲОРОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

«МЕҲНАТДА НАМУНА БЎЛАМАН...»

Турғуннинг партия ташкилотига ёзган аризаси ана шундай сўзлар билан бошланади. Ундан сўнг ўз малакасини ва билимини ошириш йўлида тинмай ҳаракат қилажагини ёзади, партия топшириғини ҳар қандай шароитда ҳам бажаришга, жамоат ишларида фаол қатнашишга ваъда беради.

Турғун Усмонов партия аъзолигига кандидат бўлиб кириш учун ўз зиммасига ана шундай мажбуриятларни олади. Лекин унинг таржимаи ҳолидан илгари ҳам меҳнатда, турмушда, жамоат ишларида бошқалардан қолишмаслиги кўриниб турибди.

Отаси Ислом ака Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлди. Лекин Турғун ҳар қандай қийинчиликларга қарамай ўрта мактабни тугаллади ва электр бўйича мутахассис бўлиб етишди. Политехника институтининг кечки бўлимини тугаллаш олдида. Мана, 1963 йилдан буён Тошкент пиллакашлик фабрикасида электр слесари бўлиб ишлаяпти.

Партия йиғилиши Турғун Усмоновга тавсия берган коммунистлар Ю. Фролов, Т. Файзиев, Т. Расуловларнинг фикрини қувватлади. Фабриканинг электр бўйича инженери Т. Фахриддинов Умаровнинг электр цехида касаба союз группасининг ташкилотчиси сифатида кўпгина ишлар олиб бораётганлигини, унинг сменасида фабриканинг бирорта цехи ёки участкасида иш тўхтаб қолмаслигини айтди.

Ўша куни партия аъзолигига кандидат қилиб қабул этилган Муҳаррам Алимованинг ҳаёт йўли билан танишиб кўрайлик. Унинг анкетаси ва таржимаи ҳоли ҳаддан ташқари қисқа. 1963 йилдан буён ипак йигирув цехида пилладан ипак учини топувчи бўлиб ишлайди. Лекин бу қисқа вақт ичида ўзининг фидокорона меҳнати билан фабрика коллективи ўртасида катта обрў қозонди. Фабрика директори М. Миркосимов, бош инженер Н. Нормухамедов ва цех бошлиғи М. Беняминов ўртоқлар ўзларининг тавсияномаларида Муҳаррамнинг меҳнат ва ижтимоий фаолиятини яхшилаб кўрсатиб берганлар.

Муҳаррам Алимова иш нормасини мунтазам равишда 110 процентга етказиб бажаради. Унинг сменасида чиқарилган ипакнинг сифати нормадаги 53 процент ўрнига 85 — 87 процент атрофида бўлади. Шунинг учун ҳам унинг бригадасига 1965 йилда коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном берилган.

Бугина эмас, Муҳаррамнинг бригадаси 1966 йилда уч станок ўрнига тўрт станокда ишлашга кўчди. Бу — бригаданинг Совет ҳокимияти 50 йиллиги шарафига йиллик планни 7 ноябргача бажариш юзасидан олган социалистик мажбуриятини сўзсиз бажариш имкониятини беради.

Фабрикада бундай хотин-қизлар оз эмас. Лекин коммунистик партия сафига кандидат бўлиб келаётган киши партия Уставида кўрсатилган барча талабларга жавоб бериши керак. Шунинг учун ҳам коммунистлар Муҳаррамдан яна бир неча саволга жавоб беришини талаб қилдилар.

— Жамоат ишларида қандай қатнашаяпсиз? — савол ташлади слесарь Т. Файзиев.

— Бир неча йилдан буён ўзимизнинг бригада қизларига агитаторлик қиламан. Яқинда бўлиб ўтган сайловларда Гурунч ариқ маҳалласида агитаторлик қилдим.

Коммунистлардан М. Мирқосимов ва Н. Тешабоева Муҳаррамни партия аъзолигига кандидатликка қабул қилиш тўғрисида таклиф киритдилар. Бу таклиф бир оғиздан қабул қилинди.

Турғун Усмонов ва Муҳаррам Алимоваларнинг аризалари кўриб бўлинди. Уларнинг кандидатлик муддати ғоят масъулиятли йилда — Октябрь инқилобининг 50 йиллини нишонлаш йилида ўтади. Ёш коммунистлар бу тарихий йилни янги ғалабалар билан якунлашга аҳд қилдилар.

Фабрика коммунистлари ипак йигириш цехи мастерининг ўринбосари Абдуқодир Зоидовга нисбатан қаттиқроқ талаб қўйишди. У тўқимачилик институтининг 4-курсида ўқийди ва марксизм-ленинизм асосларини ўрганиш мактабига қатнашади. Фабрика ДОСААФ жамияти раисининг ўринбосари сифатида мототўгарак ташкил этяпти. Унинг сменасида станоклар бир меъёрда ишлайди, план ҳамма вақт ортиғи билан бажарилади. Шунга қарамай унга партия Уставидан қатор саволлар берилди. Чунки у кандидатлик муддатини ўтаганидан кейин энди партия аъзолигига қабул қилинар эди. Зоидов КПСС XXIII съезди томонидан партия Уставига киритилган ўзгартишлар тўғрисида берилган саволга қониқарли жавоб қайтарди. Шундан кейин коммунистлар уни партия сафига қабул қилишди.

Октябрь район партия комитети фабрика — бошланғич партия ташкилотининг қарорини тасдиқлади. Фабрика партия ташкилоти энг илғор ишчилар ҳисобига яна ўсди.

Фабрика коммунистлари коллективнинг шонли 50 йиллик шарафига олган социалистик мажбуриятини бажаришда етакчи бўлишяпти. Фабрика коллективи эса улуғ байрам кунигача — 10 ой ичида пландан ташқари 416 килограмм ипак ишлаб чиқариш, 1700 килограмм пиллани, 25 минг киловатт-соат электр қувватини, 21 шартли тонна ёқилғини тежаш, меҳнат унумдорлигини пландагидан бир процент ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашни пландагига нисбатан беш процентга ошириш мажбуриятлари олган. Бундан ташқари 8 та рационализаторлик таклифи амалга оширилади ва қайнатилгандан сўнг ипагининг учи топилган пиллани автомат олдидаги тазга етказиш механизациялаштирилади. Бунинг натижасида фабрика 23 минг сўмдан ортиқ фойда кўради.

Ўтган йили фабрика яхши кўрсаткичларни қўлга киритганлиги учун 2 марта Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ва бир марта СССР Енгил саноат министрлигининг кўчма Қизил байроқларини олишга муяссар бўлди. Коммунистик меҳнат корхонаси деган номни олиш учун курашаётган бу фабрика коллективи коммунистлар етакчилигида янги мажбуриятларини ҳам шараф билан бажаришига аминмиз.

М. РАҲИМОВ.

Ҳ. М. АБДУЛЛАЕВ НОМЛИ КЎЧАДА

Атоқли олим, Ўзбекистон геологларининг отаси Ҳ. М. Абдуллаевнинг номини абадийлаштириш учун бир мунча ишлар қилинди. Шунингдек ўтган йили Уйғур массивида яшовчи аҳолининг илтимосига биноан катта бир кўча олим номи билан аталди. Ҳозирда бу кўчага асфальт ётқизилиб, 53-маршрутли автобус қатнамоқда.

Яқинда эса шу кўчага жойлашган 4 қаватли янги типдаги мактабга ҳам мактаб маъмурияти ва аҳолининг илтимосига кўра Ҳ. Абдуллаев номи берилди. Бу қувончли хабарни эшитган пойтахт геологларининг бир группаси академик Ҳ. Абдуллаев номидаги кўчани ободонлаштириш мақсадида кўчанинг икки бетига 100 тупдан ортиқ олма кўчати экишни ўз зиммасига олди. Мутахассисларнинг маслаҳати билан кўчага экиш учун олма кўчатининг «Қандин» нави танлаб олинди. Кўчат ўтқазиш эртаиндин бошланади. СССР Геология министрлигига қарашли гидрогеология ва инженерлик геологияси институти ўзининг илмий Советида Ҳ. Абдуллаев номидаги мактабни оталиққа олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Коммунистик меҳнат зарбдори Юсуф Муҳаммаджонов Қуйлиқ ремонт механика заводи трактор двигателларини ремонт қилиш цехининг пешқадам токаридир. Бу илғор ишчи мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларини 130— 140 процент бажариш билан бирга аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб ўз тажрибасини ёш ишчиларга ўргатади. Шунинг учун ҳам у ўзининг ҳалол меҳнати билан корхона коллективи обрўсини қозонди.

Суратда: Ю. Муҳаммаджонов.

М. Нуриддинов фотолари.

Кўчат экинг, боғ қилинг

ВАҚТ КУТМАЙДИ

Боғ. Боғ бўлганда ҳам кўркамликда, гўзалликда сўлимликда тенги йўқ оромгоҳ. Унинг этагидан ўтган Қорасув мудом қўшиқ куйлаб оқади. Гўё бу ариқ шундай катта боғни кифтида даст кўтариб, унинг чиройини ҳаммага кўз-кўз қилиб турганга ўхшайди.

Икки киши боғ оралаб кетяпти. Бирининг сочларига қиров қўнган, иккинчисининг эса ҳали мўйлаби сабза урмаган.

— Ҳамма фасллар ичида энг чиройлиси баҳор бўлса керак-а?— дейди йигитча барг ёйиб келаётган дарахтларга суқланиб боқар экан.

Болгар даҳаси массивидаги мана шу боғ бундан йигирма йилча илгари бунёд этилган, ундаги ҳар хил мевали дарахтлар йилдан-йилга мўл-кўл ҳосил бериб келаётир. Боғ шаҳардаги энг сўлим ва оромгоҳ жойлардан бири. Бу ҳақда йигитчага фахр билан гапириб бериди-ю, лекин...

Лекин мевали дарахтлар бир мунча сийраклашиб қолган. Шохлари синган. Боғни боғ қилиш учун унга қараш, яланг бўлиб қолган жойларга кўчат ўтқазиш керак.

— Бу иш билан ким шуғулланиши керак?

Иккаласи шу боғдан сал нарироқда жойлашган 2-ремонт-қурилиш бошқармасининг кўкаламзорлаштириш участкасига йўл олишди.

Кўкаламзорлаштири ш участкасининг бошлиғи Никита Федорович Гришко боғ ихлосмандларининг гапларига қулоқ ҳам солмади. Боғни қўриқлаш, янги ниҳоллар ўтқазиш, мевали дарахтларни асраш бизнинг ишимиз эмас, деб жавоб қилди.

Шундан кейин боғни иккаласи 2- уй-жой бошқармасига шошилишди. Бошқарма бошлиғи А. И. Царева ва идора ходимлари чақчақлашиб ўтиришар эди.

— Боғ ҳақида икки оғиз гапимиз бор,— дейишди ҳалиги икки киши.

— Қанақа боғ ҳақида?

—Ҳайрон қолишди уй-жой бошқармасидагилар.

Улар шу территориядаги, тўғрироғи уй-жой бошқармаси биқинидаги катта боғ ҳақида гапираётганликларни айтганларида бошқармадагилар бир неча кунлардан кейин ниҳол ўтқазишга киришиш тўғрисида тадбир белгилаганликларини айтдилар.

Ўшандан буён бир неча кун ўтиб кетди. Лекин боғда ниҳол ўтқазиш ҳеч кимнинг хаёлига келмаётир. Одамларнинг айтишича, табиат уйғониб келаётган бўлса-да, кўкаламзорлаштириш участкасидаги, шунингдек, уй-жой бошқармасидаги ўртоқлар ҳамон уйғонишмаяпти.

С. ҚОДИРОВ.

ОНАГА «МОСКВИЧ»

Кўп болалик она Улуғой Хўжаева норасидалари учун навбатдаги нафақа пулини олгани омонат кассага борди. Кассир пулга 3 дона лотерея билетини ҳам қўшиб узатди.

— Олаверинг, опажон, янги меҳмонингиз шарофати билан гилам ютсангиз, ажаб эмас,—деди.

Улуғой опа газетада эълон қилинган ютуқлар жадвалига билетларини солиштирар экан, кўзларига ишонмади. Унинг 1967 йил 1-чиқариш 052 номерли, 02846 серияли билетига «Москвич» автомашинаси чиқди.

Октябрь районидаги Мевазор маҳалла. Белоградская кўчасида истиқомат қилувчи Улуғой опа ўзида йўқ хурсанд.

С. АЗИМОВА.

Физика-математика фанлари кандидати Т. М. Мурина СССР Фанлар академиясининг Физика институтида ишлайди. У яқинда бир группа ходимлар билан биргаликда оптик генератор ихтиро қилди. Генератор металл қирқишда қўлланиши мумкин.

О. Кузьмин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

«Миллий кийим кийиш уятми?» ни ўқиб...

КИЙИМЛАРИМИЗ

Кийим (унинг шакли ва мазмуни) тасодифий келиб чиқмайди. У ҳар бир халқнинг узоқ давр ривожланган маданияти нишонаси сифатида тарихий ҳаёт тақозоси ва одамлар яшаб турган иқлимий шароитлар таъсирида қонунан бинога келади. Жамийки нарсаларнинг тарихи бўлганидек кийимларнинг, чопоннинг, дўппининг ҳатто тугманинг ҳам тарихи бўлади. Бироқ, бу масалани ўрганиш этнограф олимларимизнинг иши бўлганлиги сабабли мен буни баён этишдан ўзимни тияман. Мазкур мақолада мен миллий кийимлар кийиб юриш уят эмас, балки шараф, ифтихор, қулай, иқлимий шароитимизга мос эканини кўрсатувчи айрим ҳаётий фактлар келтирмоқчиман холос.

Маълумки ўзбеклардагина эмас, барча Ўрта Осиёда яшовчи халқлар ёқасиз, кўкраги очиқ турадиган халатлар (чопон, яхтак) кийиб юрадилар. Аср-асрлар оша ҳаётимизга сингиб кетган бу шаклда кийиниш ўзининг муайян мазмунига эга. Иқлими иссиқ бизнинг шароитимизда кўкрак ва томоқ очиқ бўлиши гигиена нуқтаи назаридан ҳам маъқулдир. Бўйиндан ўтадиган уйқу артерия қон томирларига бевосита ва муттасил шабада тегиб туриши натижасида иссиқ 50 даража бўлганда ҳам киши ўзини енгил ҳис қилаверади. Шунинг учун бўлса керак, пахта далаларида жазирама пайтида ишлаётган деҳқонларимиз кўкраги очиқ пахтали тўн кийиб юришади.

— Юпқароқ кийинсак иссиқ уради,— дейди улар бунинг сабабини сўрасангиз.

Аксарият ўзбеклар дўппи кияди. «Пешона доим очиқ турганлиги учун шамол тегиб иссиқдан бош оғриш ёки айланиш келиб чиқмайди» дейишади кексаларимиз. Бироқ, баъзи врачлар «Дўппи кийиш натижасида пешонага қуёш радиацияси қаттиқ таъсир қилиб рак касали келиб чиқади» деган даъвони ҳам олға ташлайдилар. Бемаъни даъво танқидга бардошсиздир. Минг-минг йиллар давомида дўппи кийиб рак бўлмаганлар энди бўларжанми? Бу касалликнинг сабабини миллий кийимдан эмас бошқа факторлардан қидириш керак!

Бизда эркаклар оқ сурупдан тикилган яхтаклар кийиб юришарди. Ҳозир ҳам Фарғона водийсининг кўпчилик аҳолиси буни кияди. Яхтакнинг бошқа номи ҳам бор, арабча — хилъат, русча—халат. Анъанамизга кўра, меҳмонга борганда, мезбон бўлганда, овқат пиширганда, савдо қилганда кийиб олинадиган бу уст кийим, худди ҳозирги врачлар, ошпазлар, сотувчилар киядиган оқ халат вазифасини ўтаган. Эндиликда бирон зиёли одам яхтак кийгудек бўлса уят саналадиган бўлиб қолганлигига ҳайрон қоласан киши. Миллий либосларга бўлган мана шундай муносабатнинг сабаблари борми? Бор. Чунончи, ҳар биримизда миллий нарсаларга нисбатан қандайдир консерватив кайфият пайдо бўлиб қолган. Нимаики ўзбекча бўлса, эскилик, реакцион, сарқит, орқада қолганлик деб қарайдиган, ҳолбуки четдан келган бўлса — янгилик, прогрессив, мода деб биладиган бўлиб қолганмиз. Мана шу ҳол даставвал кийинишда кўпроқ акс топди. Мисол учун хитой макентоши, француз шляпаси, америка туфлиси бўлса «ўлворамиз», навбат туриб ёки қимматга сотиб оламиз. Миллий уст-бошимизга эса ёмон назар билан қараймиз. Кийишга келганда тортинамиз, ҳатто уяламиз. Бунинг ҳам сабаби бор. Миллий кийим-бошни яхшилашга суст эътибор берилади. Янги шароитга мослаб ўзгартирилмайди. Чопон сатин ва бекасамдан яхтак ёлғиз оқ сурупдан илгари қандай тикилган бўлса ҳозир ҳам шундай тикилади. Модалар ателъеларида эркакларнинг ўзбекча кийимларига буюртмаларни сира қабул қилишмайди. Қани энди, ўзбекча тўнлар ҳам лавсан, габардин, синтетик толали янги матолардан тикилса, яхтак оқ полотно шойи, дедрон кабилардан бичилса, бунақа кийимни ҳамма киймасмиди?

Миллий кийимлар орасида аёлларнинг хонатлас кўйлаги яхши сақланган ва уни фақат ўзбек хотин-қизларигина эмас, ҳамма кияди, ҳатто парижлик мода курбонлари ҳам атлас кўйлакни хуш кўришади. Сабаби? Тошкент модалар уйи шу кўйлакка бир қарра аҳамият берди, технологиясини пича ўзгартириб, замонавийлаштирди, у фақат атласдангина эмас, балки крепдешин, жоржет, капрон, нейлон каби тоза матолардан ҳам тикиладиган бўлди. Ўзбекча, аёллар кўйлагининг қатор қулайликлари бор: кенг, кийган киши яйраб юради, айниқса ҳомиладор аёллар учун жуда қўл келади. Этагидан шабада яхши ўтиб туради, бели ва енглари резинка тасма билан бўғилмагани учун ҳам иссиқ шароитга жуда мос.

Аммо эркакларнинг халта кўйлаги йўқолиб кетди. Бу ҳам қулай либос эди: унинг тезда кирланиб ва кирқилиб кетадиган ёқаси йўқ эди. Елкасида ипак боғичи бўлиб, тугма ҳам қадалмас, шимнинг тепасига тушириб кийганда шамол ўтиб салқин олиб юрадиган бу кўйлакни асосан муллаваччалар кийгани учунгина ундан ҳазар қиладиган бўлиб қолганмиз.

Кийимларимизга нисбатан консервативлик баъзан номаъқул ишларга ҳам сабаб бўлган. Битта мисол: бундан 10 йил бурун шаҳарларимиздан бирида маориф бўлимининг бошлиғи бўлиб ишлайдиган бир одам олий маълумотли, партия аъзоси, колхозчидан келиб чиққан (фамилиясини айтиш шарт эмас) нима бўладию, бир куни ишга ўзбекча этик, чопон, дўппи кийиб, белбоғ боғлаб келади. Шу ҳол анчагина шов-шувга сабаб бўлади ва юқори ташкилотдагилар бу кишини эскилик тарафдори бўлганликда айблаб, хизматидан бўшатиб юборадилар. Қаранг, миллий кийимларга нисбатан нафрат шу қадар кучли!

Ўз ҳаётимдан ҳам кичик бир мисол. Дорилфунунда ишлайману бир кун дарсимга мендан кўра кўпроқ биладиган, мансаби ҳам каттароқ бир киши комиссия бўлиб кирди. Дарсдаги камчиликларни айтиб, менга ёрдамлашар деб турсам, ҳеч нарса демай кетди. Бир куни мажлисда катта хатойим борлигини айтиб қолса бўладими! Бу хато дарсга дўппи кийиб келганим ва уни ечиб қўймай дарс берганим экан! Сиз бу гапларга куляпсиз. Бироқ, шунақа одамларнинг гапини маъқуллайдиганлар ҳам бўлган эди ўша вақтларда.

Элимизга меҳмон бўлиб келган кишиларга, арбобларга, дипломатларга фан ва санъат ходимларига сарпо кийдирамиз ва буни энг яхши одат, меҳмонга нисбатан ҳурмат белгиси деб биламиз, бу тўғри. Бироқ, ўзимиздан бирорта одам миллий кийимда (айниқса зиёлилар, студентлар) кўчада кўрингудек бўлса, калака қиламиз, ундан куламиз, «Эскилик, ўтмиш тарафдори» деб ўйлаймиз. Бу мантиқсизлик эмасми?

Бу ҳол кўпроқ Тошкентда шундай. Агар Самарқанд, Бухоро ёки Фарғона водийсидаги шаҳарларга ва атроф қишлоқларга борилса миллий кийимларнинг ранго-ранглиги ҳар ҳолда кўзга ташланиб туради. Мана шуни 1956 йили элимизга меҳмон бўлиб келган машҳур инглиз журналисти Том Драйберг кўриб «Правда Востока» газетасининг 30 август сонида босилган: «Ўзбекистонда бир кеча кун» деган мақоласида бундай ёзди. «Ёшларнинг ҳануз ҳам анъана усулида тикилган дўппи ва кўйлаклар кийиб юришлари мени қувонтирди: ушбу либослар умум қабул этилган барча ғарб фасонларидан кўра анча жозибали бўлиб, ўзбек маданиятининг

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 2 бет.
17 МАРТ 1967 Й.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

- • АГРЕССОРЛАР ҲАДДИДАН ОШМОҚДА.
- • РАЗВЕДКА БОШҚАРМАСИНИ ФОШ ЭТАЁТГАН ЖУРНАЛ.
- • ОКЕАН ОСТИДАГИ ЙЎЛ.

Болгария гулзорларида бутун йил бўйи лолалар, гвоздика, гладиолузлар, хризантемалар чамандай бўлиб очилиб туради. Бу гуллар жаҳондаги кўпгина мамлакатларга, шу жумладан Канада каби энг узоқ мамлакатларга ҳам юборилади. Болгар гулларининг кўпгина навлари халқаро виставкаларда олтин ва кумуш медалларга сазовор бўлган.

Суратда: Пловдивдаги гулзорда лолалар чамани.

БТА — ТАСС фотоси.

СПРАВКА

„РЭМПАРТС" ЖУРНАЛИ

Сан-Францискода чиқадиган «Рэмпартс» журнали Марказий разведка бошқармаси ва студентлар ташкилотини фош этишни бошлаб берди.

«Рэмпартс» қандай журнал? У бундан беш йил олдин чиқа бошлади. Бу Либераль-католиклар йўналишидаги журнал бўлиб ҳар кварталда чиқади. Унинг чиқиши кишиларда унчалик зўр қизиқиш уйғотмади. «Рэмпартс» ноширн Эдварх Хитинг ўз қалдирғочининг дастлабки қадамларини қуйидагича тарифлайди: «Очиғини айтганда, бизга ёзадиган ва журнални сўраб оладиган католиклар етишмас эди». Яқиндагина, 1965 йил бошларида, журнал атиги 15 минг нусхада босилар эди. Эндиликда у 200 минг нусхага етди.

Бироқ тиражгина ўзгаргани йўқ. Шу билан бирга «Рэмпартс»нинг ўзи ҳам бутунлай ўзгариб кетди. У ҳар ойда чиқадиган бўлиб қолди ва аҳолига яқинроқ бўлди. Унинг саҳифасида тез-тез фош этувчи характердаги материаллар пайдо бўла бошлади. Журнал бир неча бор АҚШнинг Вьетнамдаги «ифлос урушига» қарши чиқди. Масалан, журнал январь сонида Жанубий Вьетнам сафаридан қайтиб келган граждан ҳуқуқлари бўйича комиссиянинг директори У. Пеппернинг фоторепортажини босиб чиқарди. Репортаж АҚШ авиациясининг бомбардимон қилиши натижасида ҳалок бўлаётган болалар ҳақида ҳикоя қилади.

Журналнинг ёш редактори Уоррен Хикли кишилар орасида кенг мулоҳазага сабаб бўладиган материалларни босиб чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Ўз мақсадига эришмоқда. АҚШ Марказий разведка бошқармасини фош этувчи бир қатор мақолалар, шубҳасиз «Рэмпартс»нинг ютуғидир.

Журналнинг қудратли Марказий разведка бошқармасига берган зарбаси «Рэмпартс»га фақат шуҳрат келтирибгина қолмади. У реакцион доираларнинг норозилигини ва ғазабини ҳам уйғотди. Ҳатто вашингтонлик шарҳчи К. Роуэн журнални қандайдир чет манбалардан пул олишда» айблади.

Лекин Марказий разведка бошқармасининг фош қилинишини жаҳон афкор оммаси маъқуллаётганлиги «Рэмпартс» ўз материаллари билан мўлжалга урганлигини кўрсатади.

В. Белецкий.

(АПН).

Министрлар сайланмай қолдилар

ПАРИЖ, (ТАСС). Франция миллат мажлисига сайловнинг иккинчи даврасида Де Голль ҳукуматининг тўрт министри мағлубиятга учради. Франс пресс агентлигининг хабар беришича, булар — ташқи ишлар министри Морис Кув де Мюрвиль, куролли кучлар министри Пьер Месмер, собиқ фронтчилар ва уруш қурбонлари ишлари министри Александр Санчинетти ва ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи министр — Жан Шарбонеллардир.

БОТҚОҚ ҚАЪРИГА

ВЪЕТНАМДАГИ ҲАРБИЙ ҲАРАКАТЛАРГА ОБЗОР

АҚШнинг Вьетнамдаги жиноятқорона босқинчилиги тобора хавфли тус оляпти. Январь ва февраль ойлари ичида Америка қўмондонлиги жазолаш операцияларининг сонини анча оширди ва кўламини кенгайтирди. Агар ўтган йили жангларга рота ва бригадаларни ташлаган бўлса, энди бир вақтнинг ўзида бир неча районда дивизияларни жангга соляпти. Чет эл агентликлари фақат 14 февралнинг ўзидагина АҚШ қўшинлари 16 операция ўтказганлигини ва бу операцияларнинг ҳар бирига авиация мадад бериб турганини хабар қилишди. Ҳар куни уч-тўрт операция ўтказиш эса оддий ҳодиса тусига кириб қолди. Афтидан Пентагон стратеглари ўтган йиллардаги муваффақиятсизликлари учун қасос олишмоқчи шекиллик. Шу сабабли улар Вьетнамдаги солдатларининг сонини 415 минг кишига етказишди ва чангалзорларга мадад кучлар юборишни мўлжаллашяпти.

АҚШ қўмондонлиги ўзининг азалдаги ниятига етмоқчи — Меконг дарёсининг дельтасидаги ватанпарварларнинг қаршилигини енгишга эришмоқчи бўлади. Бу район озодлик курашининг қудратли қалъасидир. Бу ерда кўп йиллардан буён халқ ҳокимиятининг органлари актив иш олиб боряпти. Вьетнам ахборот агентлигининг маълумотларига қараганда, Меконг дельтасини озодлик армиясининг 100 минг кишилик жангчилари қўриқлаб турибди. Улар босқинчилар ва қўғирчоқ қўшинларнинг 150 мингдан кўпроқ солдатини қириб ташладилар, ярадор қилдилар ва асир қилиб олдилар.

Дельтанинг шоли далаларини чуқур каналлар ва сойлар кесиб ўтган. Бу эса оғир артиллерия ва танклар билан қилинадиган ҳужум ҳаракатларини қийинлаштиради. Ана шу сабабли американиклар бу ерда ўзлари жанг олиб боришни истамай, Сайгон қўшинларини ҳадеб ўлимга жўнатиб турдилар. Уларнинг «Жаговор руҳи»ни кўтариш учун Пентагон ўзининг беш минг маслаҳатчисини юборди. Озодлик армиясининг қисмлари жазоловчиларни кечаси ҳам, кундузи ҳам қирғин қилдилар. Жазоловчилар эса заҳарловчи моддалар қўллаб, тинч аҳолидан ўч олдилар. 10 минглаб кишилар жафо чекди, жуда кўп экин майдонлари ва боғлар нест-нобуд бўлди!

Аммо бу районда ҳаракат қилаётган ватанпарвар кучлар мустаҳкамланаверди. 1966 йилда партизанлар босқинчиларнинг Кантхо, Сокчанге, Виньлонге ва бошқа жойлардаги ҳаво базаларига уч-тўрт мартадан муваффақиятли ҳужум қилдилар.

Ўз малайларининг муваффақиятсизлигидан жаҳли чиққан АҚШ қўшинларининг қўмондонлиги ватанпарвар кучларни ўзи «тинчитиш»га қарор қилди. Январнинг биринчи кунларида Сайгондан 90 километр жануброкдаги Тханьфу ярим оролига қарийб 5 минг кишилик денгиз пиёда аскарлар бригадаси туширилди. Бу бригада Бенче вилоятида ўша заҳоти жазолаш операцияларини бошлаб юборди. Жанглар ўн кун давом этди. Натижада 20 партизан ҳалок бўлди. Американикларнинг эса 600 солдати ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Дельта районида ҳозирги вақтда американикларнинг 9-пиёда аскарлар дивизиясидан ташқари қўғирчоқ армиянинг тўрт дивизияси бебошлик қиляпти.

Босқинчилар январь ўрталарида Сайгоннинг ғарби-шимолидаги Таньдьен районида операция ўтказдилар. Чет эл матбуотининг маълумотларига қараганда, бу ерда ватанпарвар кучларнинг таъминот базалари ва штаби жойлашган. Бу операцияларга Американинг 27 минг, Сайгоннинг 3 минг солдати қатнашди. 10 артиллерия дивизияси ва 100 дан ошиқ самолёт бу операцияларга мадад бериб турди. Жазоловчилар партизанларни ўраб олишга муваффақ бўлолмадилар ва ўз аламларини тинч аҳолидан олдилар. Деҳқонларни отдилар, уларнинг уйларини бульдозерлар билан яксон қилдилар. Бу жангларда американиклар жуда кўп солдат ва офицерларидан ажралдилар ҳамда 70 та бронетранспортерни йўқотдилар.

Февраль кирди. Америка қўмондонлиги шарқи-шимоли ва ғарби-шимоли Сайгонда (босқинчилар бу районни «С» зонаси деб аташади) ҳаракат қилаётган ватанпарварларга қарши янги «катта ҳужум» бошлаганлиги ҳақида хабар берди. Бу операциянинг биринчи ҳафтаси ичида «В-52» стратегик бомбардимончилари зонага 6 марта ҳужум қилиб, ёндирувчи бомбалар ташладилар. Дастлабки 2 кунда тактика авиацияси бу районни 416 марта бомбардимон қилди ва ўққа тутди. Ҳозир бу ерда американикларнинг икки пиёда аскарлар дивизияси, Австралия, Янги Зеландия ва Сайгон қисмлари ҳаракат қиляпти. Авиация ва 40 та артиллерия батареяси уларга мадад беряпти. Операцияда ҳаммаси бўлиб 50 минг солдат қатнашмоқда. Яқинда Америка қўмондонлиги «С» зонасига йирик парашют десанти туширди.

Контум вилоятидаги Марказий ясси тоғда (Сайгондан шимолга томон 500 километр нарида). Куангнгай ва Куиньон шимолидаги соҳил минтақаси бўйларида (Сайгондан шарқи-жанубга томон 70 километр нарида) шиддатли жанглар авж олиб кетди.

Февраль охири. Вьетнамга қарши янги жиноят амалга оширилди: Жанубий Вьетнамга жойлашган Америка батареялари демилитаризация қилинган зонанинг шимолий қисмига ўт очди. Бунинг учун 33 километр масофага ота оладиган 175 миллиметр калибрли замбараклар қўлланилди. Бу иш объектларга ҳужум қилаётган авиациянинг кам-кўстини тўлдириш мақсадида, айниқса, ёмон оби-ҳаволи кечаларда амалга ошириляпти. Босқинчилар Тханьхао вилоятидаги бир қатор соҳил районларини шунингдек Ханойдан жанубга томон 80 километр наридаги Намха вилоятидаги аҳоли яшайдиган пунктларни артиллериядан ўққа тутиш учун 7-флот эсминцларидан фойдаландилар. Шу вақтнинг ўзида Америка ҳарбий-ҳаво кучлари ВДР пойтахтининг шарқ ва шарқи-шимоли томонда 48 километр наридаги икки электростанцияни бомбардимон қилдилар. Шимолий Вьетнам дарёларининг 20-параллель жанубидаги Тонкин кўрфазига қуйиладиган жойларини миналаштирдилар. Американик урушқоқлар шу билан ВДРни денгиз томонидан қуршовга олиш юзасидан белгилаган даҳшатли планини амалга оширишга киришдилар. Пентагон бу районларни ўққа тутиш ва бомбардимон қилиш учун «тамомила озод» районлар деб эълон қилди.

Америка генераллари ВДР территориясини чўл-саҳрога айлантириш мақсадида «Узлуксиз ўққа тутиш» системасини юзага келтириш ниятида эканлигини яширмайдилар.

Жаҳон матбуоти ВДРнинг соҳил районларидаги босқинчилик эслакацияси ни АҚШ урушқоқларининг ваҳшийларча янги жинояти деб ҳаққоний баҳолади. Қароқчиларча қилинаётган ҳужумларнинг кенгайтирилиши жазосиз қолмаяпти, албатта. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари, социалистик Вьетнамнинг зенитчи ва ракетачилари душман авиациясига борган сари кучлироқ зарбалар бермоқда.

Америка империалистлари Шарқи-Жанубий Осиёда уруш оловини авж олдириб, реал ҳис-туйғуларини йўқотиб қўймоқдалар. Улар бу игвогарликнинг шафқатсиз оқибатларини ҳисобга олмаётирлар. Улар соғлом фикрларга қарама-қарши бориб, ифлос уруш ботқоғига тобора чуқурроқ чўкаётирлар. Қароқчиликка барҳам берилишини талаб қилаётган юз миллионлаб кишиларнинг овозига атайин қулоқ солмаётирлар. Аммо тарих мантиқи раҳмсиздир: босқинчилар ўз жиноий ҳаракатларига қанчадар кўпроқ берилиб кетсалар, уларни шу қадар шармандали оқибат кутади.

В. МОЧАЛОВ,
Полковник, АПНнинг ҳарбий шарҳчиси.

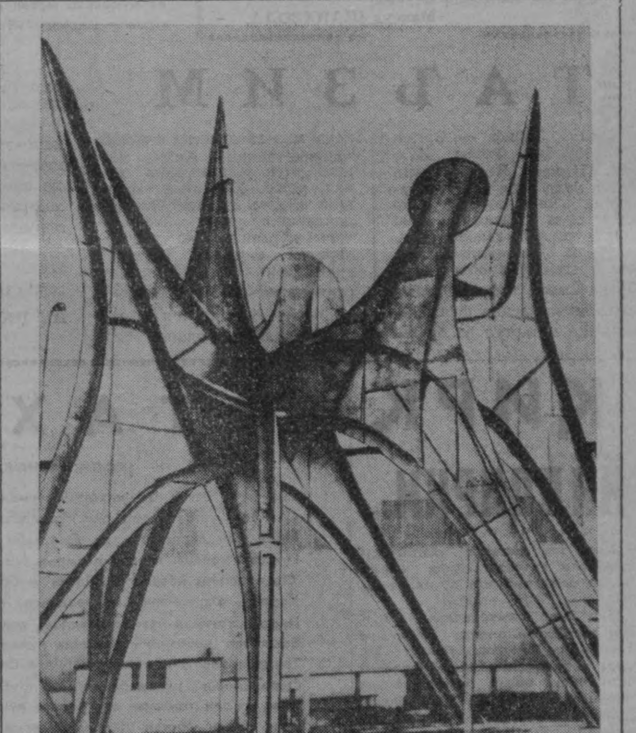

ЖАҲОН МАМЛАКАТЛАРИ БЎЙЛАБ

ФРАНЦИЯ. Бу суратда жаҳондаги энг катта «Инсон» ҳайкали тасвирланган. Унинг автори — Франция фуқароси — американик ҳайкалтарош Александр Кальдердир.

Ҳайкал усти хром — никель билан қопланган зангламас пўлатдан ишланган бўлиб, оғирлиги 60 тонна, 6700 квадрат метр майдонни эгаллайди. «Инсон» Монреальдаги жаҳон виставкасига қўйилади.

АФП — ТАСС фотоси.

ЦУҒАРА ТУННЕЛИ

Хонсю оролининг қирғоқлари жозибасиз ва бўм-бўш. Балиқчиларнинг ёғоч кулбалари ХХ асрга хос қурилишлар узоқда эканидан дарак беради. Ана шу ерда замонамизнинг энг зўр инженерлик проекти асосида қурилиш кетаётганига ишонгинг келмайди. Япон «Ла-Манши» деб аталувчи Цугара бўғозининг (кенглиги 23 километр) ҳар икки қирғоғида 36 километрли ер ости туннели қуриш ишлари бошлаб юборилди.

Йигирма йил мобайнида шов-шувсиз ҳар тарафлама геологик текшириш ишлари ўтказилди. Шу кунларда бўғознинг иккала қирғоғида олти юз киши диаметри уч метрли тажриба туннелининг синчларини қуйиш билан машғул.

Куздан буён ишлар бевосита бўғоз остига кўчирилган. Хонсюдан 400 метр, Хоккайдодан бир километрлар чамаси узоқликдаги қурилиш энг мураккаб участкалардан бири ҳисобланади.

Ҳукумат расмий равишда туннель қуриш ҳақида узил-кесил қабир километр чамаишонмайдилар. Бироқ на қурувчилар, на Токиода жойлашган темир йўл корпорациялари бош бошқармаси мамлакатнинг ана шу туннелсиз яшашига ишонмайдилар. Кенглиги ўн метрли битта туннель ёки иккита 6,7 метрли туннель қуриш муаммо бўлиб турибди.

Тажриба сифатида қурилаётган туннель уч йилдан сўнг битади. 1975 йилга бориб асосий туннель ҳам ишга туширилиши керак. Барча қурилиш ишларига кўпи билан 100 миллиард иен кетади. (400 иен — бир сўм, ҳаммаси эса 250 миллион сўм).

Туннель Япония аҳолисининг йигирмадан бир қисми, ёки беш миллион киши яшовчи Хоккайдо экономикасининг тараққиётига замин бўлади.

Хоккайдо билан ҳозирги пайтдаги алоқа бирмунча иқтисодий тараққиёт талабларига жавоб бермаётир. Экспресс поездида Токиодан Хоккайдонинг бош шаҳри Саппорога боришга ўн тўққиз соат вақт кетади. Унинг тўрт ярим соати эса паромда сузиш билан ўтади. Хонсю билан Хоккайдонинг мураккаб қирғоқлари ўртасида автотранспортларни ўтказувчи паром ҳам бор. Бу ерда юк машиналари ўтиш учун суткалаб навбат кутади. Океаннинг бу нотинч қисмидаги «саёҳат» ҳаммага ҳам ёқавермайди. Ҳаво очиқ кунларда бунга бир соат-у қирқ минут вақт кетади.

Япония сув ости туннелини қуриш тажрибасига эга. Хонсю-Кюсю оралиғидаги уч километрли бўғоз остидан уруш йиллари темир йўл туннели ўтказилган. Яқинда у ерда автомобиль туннели қуриб битказилди. Бундан ташқари янги туннел мамлакат экономикасининг ривожи учун қанчалик керак бўлса, Японияниг халқаро обрўси учун ҳам ниҳоятда зарур. Ана шу сабаблар бу планнинг амалга оширилишини таъминласа керак.

(«За рубежом»дан)

қисми эканлигини «мана мен» деб кўрсатиб турибди...

Биз, албатта, социалист бўлган ҳамма каби, кунларнинг бирида бутун дунё социалистик жамиятга — мустаҳкам тинчлик, миллатлар ҳамда айрим шахслараро тенглик жамиятига айланишига умидвормиз ва ишонамиз. Бироқ, тенглик бу мароқсиз бир хилликдангина иборат эмас, балки у турли дид ва истеъдодларнинг теппа-тенг яйраб-яшнаши учун қулай имкониятдир. Масковча фуражка билан бир қаторда ўзбекча дўппини кўриш баробар ёқимлидир!»

ХУСУСИЯТЛАРИ

Бу-ку мана шундай экан, лекин ўз ичимизда тўйлардаги сарпо кийдириш одатига матбуот миқёсида қарши чиқувчилар ҳали ҳам бор. Улар миллий одат ва кийинишни сарқитдангина иборат деб қарасалар керак.

Миллий анъаналарга фақат «эскилик» деб қараш одат тусига кириб қолганлиги бундай анъаналаримизнинг прогрессивларини ҳам унутилишига олиб келмайдими? Сарпо кийдириш прогрессив анъаналардан бири-ку. Бизнинг мақсадимиз коммунизм экан, инсоният томонидан вужудга келтирилган барча маданий меросни эгаллаш зарурлигини бир минут ҳам ёддан чиқармаслигимиз жоиз.

Гап сарпо тўғрисида борар экан, ушбу одатнинг яхши хусусиятларини бир карра айтиш ўринлидир. Кийим кийдириш орқали ёт одам билан дўстлашганлик, қариндошга айлантирилганлик ифодаланади. Ўз қариндошига сарпо бериш эса узоқлашмаслик, бегоналашмаслик, ҳамжиҳат бўлишлик истагидир. Шунинг учун одатга кўра куёв келинчакка, келинчак эса куёвга тўй олдидан сарпо ҳозирлайди. Бунинг нимаси ёмон? Тўй ва байрамларда қариндош-уруғлар бир-бирига сарпо кийдириши ҳам ана шу мақсадда қилинади. Сарпо учун кўпинча миллий чопон, яхтак, кўйлак, лозим, дўппи, этик, кавуш, махси, телпак, рўмол, дурра, лакки, фаранг, белбоғ, дастрўмол, кийикча кабилар танланади.

Ёмон жойи шуки, мана шу нарсаларни кўпроқ хусусий тикиб сотилади. Шаҳарларимиздаги чайқов бозорларида миллий кийимлар билан савдо қилувчи шахсларни ҳали ҳам учратиш мумкин. Маҳаллий ва енгил саноатимизга қарашли корхоналарда тайёрланаётган миллий либослар, сирасини айтганда, хили билан ҳам, пули билан ҳам ҳозирча талабга яхши жавоб беролмаяпти. Чунки, талаб ўрганилмаган. Агар миллий кийимларга бўлган талаб ўрганилганда эди (қишлоқларда миллий кийимга эътибор кучлироқ) чопон, махси, дўппи, чорси ва ҳоказо сотиб, шахсий бойлик орттираётган чайқовчиларга иқтисодий жиҳатдан таъсирли зарба берилган бўлур эди. Демак, миллий кийимларга эътиборсизлик хато. Шунинг учун Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Министрлар Советининг 7 декабрь 1966 йилдаги қарорида миллий кийимлар ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйиш тўғрисида ҳам гап боради.

Юртимизга меҳмон бўлиб келган минг-минглаб туристлар Бухоро зардўзи дўппи, камзул ва кавушларини, Шаҳрисабз санамо қалпоқларини, Фарғона, Қўқон, Андижон бекасам ва алак тўнларини, Чустнинг бежирим дўппиларини, Марғилон шойи кийимларини жуда кўплаб олиб кетишяпти. Монреал ва Измирда ўтажак жаҳон виставкаларига атаб республикада қанчадан-қанча миллий либослар тайёрланаётгани кўпчиликка газеталардан маълум. Бизнинг кийимларимиз жаҳоннинг турли мамлакатларида кийилиб кўз-кўз қилиб турилса-ю, ўзимиз уни киймай «эскилик, сарқит» деб қарасак!

Мана шу хил ҳайрон қоларли даражадаги мантиқсизликка барҳам бериш керак эмасмикин! Чет элларга меҳмон ва турист бўлиб борганимизда миллий кийимларда кўринишни кўпчилигимиз ифтихор ва шараф деб ҳисоблаймиз, аммо ўз элимизда кийинишга негадир уяламиз. Бирон эъёли одам вафот этса унга дўппи кийгазиб дафн этиш одати бор, бироқ шу киши тириклигида дўппи кийишдан ор қилган. Жуда мантиқсизликлар бор бу ишда. Очиғини айтганда, кийиниш ҳам маданиятга киради. Миллий кийим миллий маданиятнинг асосий белгиси. Албатта кийим — шакл. Лекин маданиятнинг мазмунини тўла очишда шакл ҳам роль ўйнайдику.

«Баҳор» қизлари рақсларининг жозибадор. Хоразм ансамбли қўшиқчиларининг дилрабо бўлишида миллий либослар нечоғлик муҳим эканини эсланг. Кийиниш — эстетика проблемаси. Бунда ҳал қилиниши керак бўлган анча масалалар пайдо бўлиб қолди.

Фалсафа фанлари кандидати, доцент Маҳмуджон Нурматов «Тошкент оқшоми» газетасида «Миллий кийим кийиш уятми?» сарлавҳали мақоласида бу муҳим проблемани фалсафий жиҳатдан ҳал қилиш кераклигини биринчи бўлиб дадиллик билан ўртага ташлаб, жуда тўғри иш қилди. Табиий шароитга мослаб тикилган ва тарихий такомил топган либос кишига эстетик завқ беришини унутмаслигимиз керак. Масалан, хонатлас ўзининг товусранг бўёқлари билан Ўзбекистон боғ-роғларидаги турли-туман гулларга хос ранг-баранглик гаммаларини умумлаштиради ҳамда символик тарзда акс эттиради. Бекасам эса сабзазорларимизни эслатади. Чуст дўппи пахтакорлигимизни билдирса, телпак овчи ёки чорвадорлигимизнинг нишонасидир. Белга белбоғ боғлаб юришимиз меҳнаткаш эканлигимизнинг кўрсаткичидир. Бекасам тўн кийсак қоматимиз барваста кўринади.

«Бекасам тўн эгнида жимиллайди ёр-ёр,
Ҳар кўрганда юрагим жиғиллайди ёр-ёр»

Ёки

«Бекасам тўнлар кийиб
Мунча мени куйдирасан?»

деган ашулалар бежиз айтилмаган бўлса керак. Атлас кўйлак кийган нозанин қиз, шоҳи белбоғ боғлаган қирчиллама йигитларнинг гўзаллигини куйловчи кўплаб қўшиқ ва шеърларни келтиришнинг ҳожати борми? Дўппимизнинг, камзулларнинг гўзалликларини мадҳ этувчи адабий, фалсафий, тарихий асарлар нима учун ёзилган?

Хулоса шуки, миллий кийимларга нисбатан «эскилик» деб консерватив муносабатда бўлмасдан, балки марксистик диалектик методининг «Инкорни инкор қонуни» талабларига биноан қарасак хато қилмаймиз. Ҳар бир халқнинг ўзига хос кийиниш маданияти аллақандай номаълум жойдан келиб чиқмасдан, балки конкрет иқтисодий, салмоқдор, тарихий ва табиий-иқлимий шароитлардан келиб чиқар экан, демак либосни тамомила инкор қилмасдан, унинг қулай, шароитга мос, ижобий томонларини топиш ва сақлаш, айрим салбий томони бўлса фақат шунигина улоқтириш мумкин, холос. «Инкорни инкор қонуни»нинг энг асосий хусусиятларидан ва талабларидан бири ҳам шу.

Карим МАҲМУДОВ,
фалсафа фанлари кандидати,
ТошДУ доценти.

ЖИНОЯТЛАР ҚОРА КИТОБИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронтининг Ханойдаги доимий ваколатхонаси матбуот конференцияси ўтказди. Унда журналистларга «Америка империалистларининг Жанубий Вьетнамдаги тўла вайронагарчилик ва қирғинчилик сиёсати» деган китоб тарқатилди. Бу АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги жиноятларини баён этувчи қора китобнинг учинчисидир. Америка империалистлари ва уларнинг малайлари Жанубий Вьетнамда қилаётган ҳарбий жиноятларни қоралаш юзасидан тузилган комитет китобни нашрга тайёрлаган.

Китобнинг сўзбошисида айтилишича, Американинг жанубий Вьетнамда олиб бораётган геноцид сиёсати натижасида 1954 йилдан 1967 йилгача бўлган даврда миллиондан ортиқ жанубий вьетнамлик оддий кишилар ўлдирилган, ярадор қилинган, қамоқ лагерларида азобланган. Жанубий Вьетнамда инсониятга қарши қилинаётган барча жиноятлар учун Америка экспедициячи корпуси билан Америка маслаҳатчилари раҳбарлигидаги қўғирчоқ қўшинлар жавобгар эканликлари китобда таъкидлаб ўтилади.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИДАН

КЎЗ

— Ҳаммаси равшан, — деди врач беморнинг кўзини текшириб, Сизнинг кўзингиздан жуда кўп касалликларнинг аломатлари сезилиб турибди. Асабингиз бузилган, сариқ касаллик аломатлари бор, юрагингизнинг уриши ҳам бежо, қон айланишингиз бузилган, сизга мен шуни тавсия қиламанки...

— Кечирасиз, доктор!.. Мени бошқа кўзимга қаранг, бу кўзим сунъий.

ИККИ ДУГОНАНИНГ СУҲБАТИ

— Бугун мен хотирамнинг ёмонлигидан врачга мурожаат қилдим.

— Ҳўш, у нима деди?

— Ҳақини олдиндан тўланг, — деди

РЕЦЕПТ

Таниқли голливуд кино юлдузларидан бири асаб касалликлари врачига асаблари бузилганидан шикоят қилди. Врач унга ҳаёт шароитини ўзгартиришни маслаҳат берди.

— Жаноб, доктор, — хўрсинди бемор, — кейинги йилларда етти марта автомобилимни, ўн икки марта продюсеримни, беш марта квартирамни, саккиз марта сочимнинг рангини ва олти марта эримни ўзгартирдим. Доктор, яна нимани ўзгартиришим мумкин.

ЮБИЛЯРИМИЗ

МАВЛОНО

Ҳоди ака! Сизнинг гўзал қалбингиз меҳрибонлигидан ва ғоят маҳсулдор илмий фаолиятингиздан миннатдор ҳамда баҳраманд бўлган дўстларингиз ва ҳамкасбларингизнинг топшириғига биноан Сизни улкан айёмингиз — олтмиш баҳорингиз ва қирқ йиллик ижодингиз билан қутлаб, беҳад бахтиёрман. Сизга ҳам табрик, ҳам тасанно!

Азизим! Номи шарифлари бекорга «Тилла ўғли Ҳоди Зариф» бўлмаган экан — Сиз ҳақиқатан ҳам тилло одамсиз, тўғри йўл кўрсатувчи, зийрак етакчи, нозик табиатли ажойиб олим ва шарафли шахссиз.

Соф дилли, юксак қобилиятли ва, нафис дидли халқимиз асрлар мобайнида битмас-туганмас ва ўлмас-сўнмас бадиий бойликлар хазинасини яратди: учар гилам ва тулпор отлар, ватанпарвар Широқ ва Тўморислар, одил ҳукмдор Гўрўғли ва мўъжизали қаҳрамон Алпомишлар, тенги йўқ гўзал Зуҳро ва Ойбарчинлар, баҳодирнома достонлар, ажойиб эртаклар... Уларда осмонга парвоз орзуси, инсон қадри, қуватти. дўстлик завқи, ёр иффати, вафодор севги куйланди, золим ва зўравонларга қарши кураш ва улар устидан ғалаба ардоқланди, ёркин ҳаёт ҳақидаги хаёллар тараннум этилди.

Сиз, азиз Ҳоди ака. қирқ йилдан берли ҳам шу хазина дурдоналарини йиғиш-тўплашда ҳам шу хазинанинг хозани (хазиначиси) сақловчиси сифатида, ҳам шу хазинадаги бойликларни халққа етказишда ва шу орқали миллионларни улкан ғоя ва юксак фазилатлар руҳида тарбиялашда ҳамкасбларингиз орасида пешқадам бўлиб ва улар билан биргаликда якка кифт бўлиб жонбозлик кўргаздингиз, керак вақтларда Алпомишдай олишдингиз, кўпларга намуна бўлдингиз.

Бу биринчи энг муҳим ва мураккаб масалада — ишда Сизнинг олдингизга тушадиган борми бизда!? Йўқ. Офарин Сизга!

Минглаб эртагу, достону, мақолу, латифаларни ёзиб олиш, йиғиш-тўплаш, илмий ўрганиш, таҳлил қилиш ва нашр этиш принциплари ҳамда йўлларини ишлаб чиқиш ва белгилаш ҳам фарз, ҳам қарз эди. Бусиз ҳеч мумкин эмас эди. Ҳа, бизда фольклористика фани йўқ даражада эди.

Сиз, мухтарам Ҳоди ака, буни ҳам дўндириб бажардингиз. Бу иккинчи энг муҳим ва мураккаб масалада ҳам Сизнинг олдингизга тушадиган йўқ. Сиз шу фанга бизда асос солдингиз, ўз мактабингизни яратдингиз. Офарин Сизга!

Бир дунё хазинани тўплаш, илмий ишлаш ва «хазм» қилиш так одамнинг қўлидан келадиган иш эмас. Буни Сиз аввалларданоқ яхши тушундингиз. Бошқаларни тортдингиз, айниқса кўплаб ёшларни жалб этдингиз, қанотингиз остига олдингиз меҳрибонлик ва ғамхўрлик кўрсатдингиз. раҳбарлик ва раҳнамолик қилдингиз. Бутун бир фольклорчилар плеядасини яратдингиз. ўстирдингиз. Чунончи, ҳозиргиларнинг барчаси Сизнинг мактабингиздан дарс олганлардир.

Бунда ҳам Сизнинг олдингизга тушадиган бўлмади. Офарин Сизга!

Кўп асрли ёзма адабиётимизнинг бирқанча саҳифаларини ва мураккаб масалаларини, муоммоларини биринчи бўлиб очиш ва хал этишда ҳам Сизнинг хизматларингиз ғоят катта мақтовга сазовордир.

Ниҳоят. бир инсон сифатидаги шахсий фазилатларингизга келсак... Эҳ-ҳе, уларни тавсифлаш ва таърифлаш анчагина маҳол. Ахир, табиатингиздаги нозиклик ва жиддийлик, характерингиздаги хушчақчоқлик ва босимлилик, чеҳрангиздаги майин табассум ва салобат, харакатларингиздаги холис ниятлилик ва ҳақгўйлик хавас қиларли даражададир. Виждонингизнинг софлиги ҳам, ўта камтарлигингиз ҳам. беозорлигингиз ва чуқур мулоҳазалилингиз ҳам худди шундайдир.

Тилло отанинг азамат ўғиллари мавлоно Ҳоди ака, Сиз ҳамиша ўз ҳаётингиз маъносини халқ ва партиямизга содиқ хизмат қилишда кўрдингиз. севган фанингиз қаршисига қўйилган талабларга «Лаббай!» деб жавоб беришни ўзингиз учун муқаддас вазифа деб билдингиз, ўрнак бўлдингиз. Мана не сабабларга кўра Сизнинг таваллудингизнинг табаррук олтмиш йиллиги ва олимлигингизнинг шонли қирқ йиллиги барчамиз учун тўй-тантанадир. Баракалла Сизга! Умрингиз узоқ бўлсин, дилингиздан шодлик, чеҳрангиздан кулги аримасин, номингиз дунё тургунча турсин! Чиқарганингиз китоблар устига яна шунча китоблар қалангки. улар бўйингизга барobарлашсин.

Тўй муборак!

Тантана муборак!.

Воҳид ЗОҲИДОВ,
академик.

15. III. 67 й.

...Ҳ. Т. Зарифов Ўзбекистон ССР илмий тадқиқот институтлари томонидан ўзбек халқининг ҳаёти, урф-одати, тили ва халқ оғзаки ижодини ўрганиш мақсадида ташкил қилингач барча фольклор экспедицияларининг ташкилотчиси, деярлик барча этнографик ва лингвистик экспедицияларнинг актив қатнашчисидир. Ҳ. Т. Зарифовнинг ўзбек фольклоршунослиги соҳасидаги бир қатор илмий ишлари мутахассисларнинг диққат-эътиборини жалб қилади. У ўзбек халқ оғзаки эпосини тўплаш соҳасидагина эмас, балки уни нашр этиш ва ўрганишда ҳам пионер ҳисобланади.

Академик В. В. СТРУВЕ, В. Ф. ШИШМАРЕВ, Е. Э. БЕРТЕЛЬС, В. М. ЖИРМУНСКИЙ.

Мен Ҳоди Зариф ўғлини 1923 йилдан буён биламан. У ўсмирлигиданоқ халқ мақоллари, маталлари, афсоналари ва мавсум-маросим қўшиқларини тўплаб юрар эди. Ҳозирда у хадсиз тадқиқотчилар учун чашма бўладиган ниҳоятда бой фольклор материаллари йиғди.

Ҳоди Зариф юздан ортиқ оригинал илмий асарлар яратди ва кўплаб халқ ижоди дурдоналарини нашрга тайёрлади. Эҳтимол унинг илмий ишларида мунозара талаб жойлари бордир, аммо бирорта кичик ва ё катта асари йўққи, фанимиз учун янгилик бермаган бўлсин.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

ТАЪЗИМ

Ҳоди Зариф — Эргаш Жуманбулбул, Фозил Йўлдош, Пўлкан, Ислом шоир Назар ўғли каби халқ шоирларини кашф этган, улар ҳофизасида бизгача етиб келган оғзаки адабиёт обидаларини икки қўллаб халқига тутган тарғиботчи, сербарака ижоди туфайли ўзбек фольклористкасини фан даражасига кўтарган ва бу соҳада мактаб яратган ажойиб тадқиқотчидир. Аммо, менинг учун у, ҳаммадан аввал, устоз. Мен ҳали фаннинг бўйим етмаган баландликларини унинг кифтида туриб кўрган кўплаб шогирдларидан бириман. Шунинг учун ҳам; «Илм чўққилари сари интил», — деб елкасини тутган бу талабчан ва саҳий мураббийим олдида бир умр бурчли бўлиб қолсам майли.

Дарҳақиқат, Ҳоди Зарифнинг теран ва серқирра илмий асарларини ўқисам, ҳамма вақт, том маъноси билан ҳақиқий зарбдаст филолог олимни кўраман. Тўғрисини айтсам, унга жуда-жуда ҳавасим келади, муносиб шогирди бўлиб қолсам, дейман.

Ш. ШОАБДУРАҲМОНОВ,
профессор.

ҚИРҚ ЙИЛДИРКИ...

Мана шу йилнинг сентябрида ҳурматли устозим Ҳоди Зариф билан танишганимга 40 йил тўлади.

Бир куни Самарқанддаги Улуғбек мадрасаси олдида Ҳоди ака Ғози Олим Юнусов, Отажон Ҳошим қўлида домбирасини ушлаган бир бахши билан (кейин билиб олдим у машҳур достончи Фозил Йўлдош ўғли экан) гаплашиб туришган экан. Отажон Ҳошим Мухтарама Росули билан мени уларга таништирмоқчи бўлди. Шунда биз қизларимизни танийимиз, деб қолишди. Кейин билишимча паранжи ташлаб, аччиққа чиқиб ўқиб юрган аёллар оз бўлганимиз учун кўзга тез ташланар эканмиз.

Бу воқеадан кейин мажлисларда, ёзувчиларнинг йиғилишларида Ҳоди ака билан тез-тез учрашиб турадиган бўлиб қолдим.

Кунлардан бир куни Ҳалима Носирова билан Ҳакима эски шаҳар клубида ўйнаб туриб «Чаманнорингдан» халқ қўшиғини айтишиб, ўлтирганларни қойил қолдиришди. Ҳоди ака ҳам шу ерда экан, мени ёнига чақириб олиб:

— Синглим, қўшиқ тўплашни давом эттиринг. Пскентда тўплаган қўшиқларингиз архивда турибди, — дедилар.

Мен «архив» сўзига тушунмай акам Абдулла Алавийга бориб: «Менинг қўшиқ дафтарим архив деган кишида экан, Ҳоди акам айтдилар», — десам, акам кулиб, архивнинг нима эканлигини тушунтирдилар. Кейин шундай деганлари эсимда:

— Ҳоди ажойиб бола, ўт-олов, эл адабиётини жуда севади. Катта олим бўлади.

Ҳа, раҳматлик акам янглишмаган эканлар. Ҳоди акамиз улкан олим бўлиб етишдилар. Мен ҳам у кишининг бир шогирди сифатида ҳали ҳам қўшиқ тўплаб келаман.

Музайяна АЛАВИЯ.

ОТАХОН

(ҲОДИ ЗАРИФГА)

Сиз учун ёзган бу ашъоримни мен куйга солай,
Сиз азиз устозга деб дил қўридан куйлаб олай,
Илму фан даргоҳига ҳам Сиз каби содиқ бўлай,
Рухсат этгайсиз. юрак илҳомини совға қилай,
Олтмишинчи навбаҳор бўлсин муборак, отахон!
Хоразм, Фарғонани Сиз кездингиз қиш, ёз билан,
Нурота тоғидан ўтдингиз қалам, қоғоз билан,
Бахшилар достонини айтганда қўлда соз билан,
Танидик ҳар бир ижодкор бўлса Сиз устоз билан,
Олтмишинчи навбаҳор бўлсин муборак, отахон!
Халқ ижоди томлари ҳар хонага қўшди чирой.
Завқ билан ўқилди Далли, Орзигул ва Барчиной,
Халқ ижоди сектори қўлёзмаларга бўлди бой,
Сизга таъзим айласа арзир, дедим, осмонда ой,
Олтмишинчи навбаҳор бўлсин муборак, отахон!
Сабрий қалб қўрида мадҳ этди Сизи, айланг қабул.
Сиз илм йўлига солгансиз бизи, айланг қабул,
Ўзбек халқ ижодининг илк юлдузи, айланг қабул,
Қутлагаймиз қалб билан етмиш. юзи.. айланг қабул,
Олтмишинчи навбаҳор бўлсин муборак, отахон!

САБРИЙ,
илмий ходим.

УСТОЗ

Ўзбек халқ ижодиётининг улкан билимдони устоз Ҳоди Тилләевич Зарифов ўзбек классик адабиётининг ривожланиши қонунларини мукаммал билувчи донишманд бўлибгина қолмай, музей ишларини йўлга қўйиш билан бирга илмий кадрларни етиштириш ва камол топтириш учун ғамхўрлик қилди.

Жўшқин шеър каби барқ урган меҳнат
Яратди, юксалтди инсон зеҳнини.
Табиатга чирой бағишлаб ҳар вақт,
Нурлар-ла безади ҳаёт ҳуснини.
Шундай меҳнат билан азизим, устоз,
Топдингиз фикрлар ҳазинасини.
Бахшининг уйида жаранглаган соз,
Орзуга тўлдирди эл сийнасини.
Сиз эл шеъриятин кошонасини,
Янги дунёмизга этдингиз талқин.
Нозик фикр, ўйлар дурдонасини,
Севиб ардоқлайди баҳодир халқим.
Кечалар... ижод-иш ҳаяжон тўла,
Киприкларга уйқу қўнмайди асло.
Қаламдан қоғозга тўкилган шуъла,
Ёш насл фикрида бўлар муҳайё.
Уйчан фикр билан, нуроний сиймо,
Очасиз халқ шеърин нафис сирларин.
Тафаккур гулзори қучаркан зиё,
Яратиб тобора фикр дурларин.

Холид РАСУЛ.

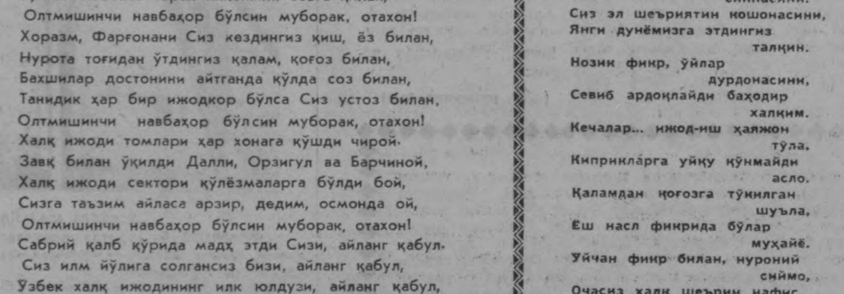

ҲОДИ ЗАРИФ ЎЗ ҲАМКАСБ ДЎСТЛАРИ ОРАСИДА

СУРАТДА: (чапдан) филология фанлари кандидати Раҳмат Мажидий, академик Воҳид Зоҳидов, профессор Ҳамид Орасли, филология фанлари кандидати Суюма Ғаниева, филология фанлари доктори Ҳоди Зариф, Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, драматург Комил Яшин. М. Нуриддинов фотоси.

ЮБИЛЕЙ ҚУТЛОВЛАРИНИ ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ МАЛИК МУРОДОВ ТАЙЁРЛАГАН.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

„Зангори" экранда

17 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Болалар учун қўғирчоқ фильм.
18.35 Музикали календарь.
19.25 «ДЎСТЛАР ВА ЙИЛЛАР» бадиий фильмининг иккинчи серияси.
20.35 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.40 Телевизион янгиликлар.
20.55 «Ер ва эл».
21.25 Сирдарёликлар юбилей вахтасида.
21.40 «Санъат усталари». Ўзбекистон ССР халқ артисти Қудрат Хўжаев.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

18.00 Ўқувчилар учун. «Қаҳрамон пионерлар».
18.30 Ўқув эшиттиришлари программаси. Сиртдан таълим олаётган студентлар учун. «Чизма геометрия» (рус тилида).
19.35 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги. Львовдан олиб кўрсатилади.
20.15 Болалар учун мультфильм.
20.30 Интервидение. «ЗДОРОВЬЕ». Узоқ умр кўриш. Киев геронтология ва гериатрия институтидан репортаж. Киевдан олиб кўрсатилади.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.10 Киноҳаваскорлар клуби.
21.50 Гарсиа Лорка. «ҚОНЛИ ТЎЙ». Телевизион спектакль премьераси. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
23.15 Янгиликлар эстафетаси.
24.00 Интервидение. СССР халқ артисти В. Штоколов куйлайди Ленинграддан олиб кўрсатилади.
00.40 Москва эшиттиришларининг охири.

18 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Болалар учун қўғирчоқ фильм.
17.20 Телевизион янгиликлар.
17.35 «ЁШЛИК» **студияси кўрсатади.** «ҒАЗАЛХОН ЁШЛИГИМ».
18.00 Футбол. «Советский спорт» газетаси мукофоти учун. Ярим финал ўйин. Танаффус вақтида телеянгиликлар.
19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим» (давоми).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 Киносаёҳатчилар клуби
21.30 «Нур ва соя». Халқаро программа.
22.00 А. Днепров. «Максвелла тенгламаси». Телеспектакль премьераси.
22.45 «Огонек»нинг почта бўлими.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 «Капитан Сова из билан боради». Поляк телевизион бадиий фильми премьерасининг бешинчи серияси.
00.30 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 «Чопавер, жилға». Болалар учун мультфильм.
17.20 «Вьетнам, содиқ дўстларинг сен билан». Илмий-оммабоп фильм.
17.40 «Чин сўз». Қўғирчоқ фильм.
18.20 «Ўлкада баҳор». Концерт.
19.00 Телевизион янгиликлар.
19.10 «Кичик трагедиялар». Телеспектакль.

Ўзбек тилида:

20.50 «Советлар мамлакати дўстларимиз кўзи билан». Телефильм.
21.10 Телевизион янгиликлар.
21.20 «Садолар ҳикоя қилади». Асафьев. «Кавказ асири».
22.00 «КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 17/III да **Борис Годунов,** 18/III да **Спартак.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/III да **Вероналик икки йигит,** 18/III да **Қирол Лир.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Равшан ва Зулхумор,** 18/III да **Гули снёҳ.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 17/III да **Хоразм ансамблининг концерти.**

Кино театрларда

17 МАРТДА

Асов қирғоқда — «МОСКВА», «МИР», НАВОИЙ номли, «СПУТНИК», «ЧАЙКА» кечқурун), «ДРУЖБА» (кеч соат 8 да).

Тепамиздаги осмон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ФЕСТИВАЛЬ», «ДРУЖБА» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда).

Севиш тақиқланади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Опа — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
18 мартда
Икки бўлимдан иборат
ЧЕТ ЭЛ КЛАССИК МУЗИКАСИ
1-бўлим
И. Бах — **Иккинчи сюитаси минор.**
И. Брамс — **Оркестр билан фортепьяно учун концерт № 1**
2-бўлим
И. Гайдн — **Литаврлар билан симфония Ми-бемоль мажор.**
Ижрочилар:
Ўзбек Давлат филармониясининг симфоник оркестри
Дирижёр — **Зоҳид Хақназаров.**
Солист — Тошкент Давлат консерваториясининг доценти **Анатолий Геккельман.**
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

К. Маркс ва Ленин кўчаларидаги
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ»
Ташунивермаг павильонларида
20 мартдан 30 мартгача
Чирчиқ ва Янгийўл оёқ кийимлари фабрикаларининг мактабгача ёшдаги болалар, мактаб ўқувчилари ва ўспиринлар
ОЁҚ КИЙИМЛАРИНИ
СОТИШ ВИСТАВКАСИ
бўлади.

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» САВДО УСКУНАЛАРИ ЗАВОДИГА
дурадгорлар, тахталарни текислаш станогида ишлаш учун **станокчилар, ёрдамчи ишчилар, автомашина** ва **автопогрузка хайдовчилари, электриклар, тунукасозлар, технологлар, бош энергетиклар**
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «40 лет комсомола» кўчаси 26-уй (4-автобуснинг «Дружба» остановкаси).

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИГА
театр билетларини тарқатиш бўйича вакиллар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Уйғур кўчаси, кадрлар бўлими.

СУВ СПОРТИ САРОЙИГА
уборщицалар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 78-уй.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
20 мартда
5-абонемент бўйича
«НАВОИЙ, МУҚИМИЙ ВА ФУРҚАТ АСАРЛАРИ МУЗИКАДА»
деган темада
шаҳар студентлари учун
ТЎРТИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ
Лектор — музикашунос **Илёс Акбаров.**
VI Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати, Тўхтасин Жалилов номидаги **ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри ва хор капелласи;**
Ўзбекистон халқ артистлари — **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов;**
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Меҳри Абдуллаева, Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов;**
Солистлар — **Қувондиқ Искандаров, Моҳира Расулова, Неъмат Қулабдуллаев, Назрулла Ёқубов** ва **ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли** қатнашадилар.
Концерт-лекция кеч соат 7 яримда бошланади.
Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА
Тошкент қурилишларида ишлаш учун **сувоқчилар, ғишт терувчилар, бетончилар, дурадгорлар, ёрдамчи ишчилар, қоровуллар**
КЕРАК
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. Куйбишев район, 4-Жилгородок, 2-Корасув кўчаси, 390-а уй, кадрлар бўлими (8, 21, 48-автобусларнинг «Дубовая» остановкаси).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 29 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа, иқтисод ва юридик фанлари бўлимининг иқтисод бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Е. Е. Дорофеева «Ўзбекистон ССР жун-каноп саноатида махсулот ишлаб чиқаришга сарф қилинувчи меҳнат ва иш вақт резервларини тадқиқот қилиш» деган темада.

Т. К. Койчуев «Қирғизистонда юк автомобили транспортининг меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

* * *

1967 йил 29 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси техник физика ва математика фанлари бўлимининг физика-математика фанлари бирлашган илмий совети мажлисида (техника-физика институтининг конференц-зали. Обсерватория кўчаси, 85-уй) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

М. Икромов «Шахта кўтариш арқони хисобининг ЭВМ ёрдамида бажариш (чегараси ўзгарувчан бўлган гиперболик типидаги система тенгламаларини ечиш)» деган темада.

Т. С. Пугачёва «Кристалларда ўзаро боғлиқ бўлган атом тўқнашишларнинг кетма-кетликлари ва каскадлари» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

* * *

1967 йил 29 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг геология ва геофизика фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (геология ва нефть, газ казилмаларини кидириш институтининг конференц-зали, Ш. Руставели кўчаси, 114-уй) геология-минерология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун

З. С. Иброҳимов «Ўзбекистондаги мезозой ёткизикларининг нефть ва газ тўпловчи жинсларини пайдо бўлиши хамда таркалиш конунлари» деган темада.

Диссертация билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (академик Сулаймонова кўчаси, 33-уй).

* * *

1967 йил 6 апрель кундуз соат 12 да, Тошкент кишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Ялонғоч кишлоғи, 60-аудитория) кишлок хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. Ф. Киреева «Бўка районининг тупроклари ва уларнинг агромелиоратив характеристикаси» деган темада.

М. Миржўраев «Ҳар хил шароитда ўстирилган пахта сортлари ва дурагайлари толасининг технологик хоссалари» деган темада.

* * *

1967 йил 13 апрель кундуз соат 12 да, Тошкент кишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Ялонғоч кишлоғи, 60-аудитория) кишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

В. М. Иванов «Андижон областининг оч тусли бўз тупроқларида пахтани алмашлаб экиш олдидан ўғитлаш деган темада.

А. Б. Баҳромов «Ўзбекистон шароитида озиқ-овқат учун экиладиган пиёзларни ўстириш ва саклаш шароитида унинг сифатига ва кимёвий таркибига таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент область, Орджаникидзе район, Ялонғоч кишлоғи).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — ВЗ-02-49 дан ВЗ-02-58 гача. редактор ўринбосарлари — ВЗ-29-33, ВЗ-29-09; масъул секретарлар — ВЗ-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — ВЗ-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — ВЗ-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — ВЗ-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — ВЗ-27-57; ахборот бўлими — ВЗ-65-57; эълонлар бўлими — ВЗ-81-42.

17 МАРТ, 1967 ЙИЛ. Р. 04123. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр № 2858.